

APLIKÁCIA VZDELÁVACIEHO PROGRAMU
PRE ŽIAKOV S PORUCHOU AKTIVITY A POZORNOSTI
PRE PRIMÁRNE VZDELÁVANIE A NIŽŠIE STREDNÉ
VZDELÁVANIE V PEDAGOGICKEJ PRAXI

Katarína Vladová

Iris Domancová

Viera Ringlerová

Rozmnožovanie a šírenie tohto diela alebo jeho častí akýmkoľvek spôsobom bez výslovného písomného súhlasu vydavateľa je porušením autorského zákona.

APLIKÁCIA VZDELÁVACIEHO PROGRAMU PRE ŽIAKOV S PORUCHOU AKTIVITY A POZORNOSTI PRE PRIMÁRNE VZDELÁVANIE A NIŽŠIE STREDNÉ VZDELÁVANIE V PEDAGOGICKEJ PRAXI

Záverečná správa z prieskumu

Autori:

PaedDr. Katarína Vladová, PhD.

Mgr. Iris Domancová, PhD.

RNDr. Viera Ringlerová, PhD.

Recenzenti:

PhDr. Oľga Božecová

PaedDr. Eva Kapucianová

Jazyková korektúra:

Mgr. Pavol Kelecsényi

Prvé vydanie: 2019

Počet strán: 56

Vydal: © Štátny pedagogický ústav Bratislava, 2019

ISBN 978-80-8118-236-5

EAN 9788081182365

Obsah

Úvod.....	4
1 Popis prieskumného problému.....	5
2 Cieľ prieskumu a prieskumné otázky.....	5
3 Metódy prieskumu.....	6
4 Charakteristika vzorky prieskumu.....	7
5 Organizácia prieskumu.....	7
6 Výsledky prieskumu.....	8
6.1 Vyhodnotenie prieskumu aplikácie vzdelávacieho programu pre žiakov s poruchou aktivity a pozornosti – celkové výsledky.....	8
6.2 Vyhodnotenie prieskumu aplikácie vzdelávacieho programu pre žiakov s poruchou aktivity a pozornosti – základné školy.....	10
6.2.1 Vyhodnotenie prvej časti dotazníka.....	10
6.2.2 Vyhodnotenie druhej časti dotazníka.....	13
6.3 Vyhodnotenie prieskumu aplikácie vzdelávacieho programu pre žiakov s poruchou aktivity a pozornosti – triedy základnej školy pri liečebno-výchovných sanatóriách.	26
6.3.1 Vyhodnotenie prvej časti dotazníka.....	26
6.3.2 Vyhodnotenie druhej časti dotazníka.....	29
7 Zhrnutie výsledkov prieskumu.....	44
Záver a odporúčania.....	49
Literatúra.....	52
Príloha 1 Dotazník Aplikácia vzdelávacieho programu pre žiakov s poruchou aktivity a pozornosti pre primárne vzdelávanie a nižšie stredné vzdelávanie v pedagogickej praxi.....	53

Úvod

Porucha aktivity a pozornosti ovplyvňuje učebné výsledky, správanie a sociálne vzťahy žiaka a vyžaduje si špecifický prístup vo vzdelávaní. Ide tu vlastne o skupinu porúch so začiatočnými prejavmi pred siedmym rokom života; pretrváva najmenej 6 mesiacov a je relatívne trvalá. Prvé príznaky poruchy začínajú byť často zjavné už v predškolskom veku. Neprejavuje sa len situačne, ale viac-menej trvalo ovplyvňuje, spravidla aj závažne, všetky činnosti a oblasti správania dieťaťa/žiaka – učenie, hry, sociálne vzťahy, správanie sa v triede, doma, na verejnosti a pod.

Škola, t. j. učiteľ v spolupráci s odborným tímom: psychológom, špeciálnym pedagógom a liečebným pedagógom by mal pomáhať žiakovi s poruchou aktivity a pozornosti tak, aby sa žiak mohol úspešne vzdelávať a dobre sa cítiť v školskom prostredí. Problematika vzdelávania žiakov s poruchou aktivity a pozornosti je náročná a vyžaduje si komplexný prístup všetkých zainteresovaných pedagógov a odborníkov.

Na základe požiadavky Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR Štátny pedagogický ústav realizoval v období od januára do augusta 2018 dotazníkový prieskum aplikácie vzdelávacieho programu pre žiakov s poruchou aktivity a pozornosti pre primárne vzdelávanie a nižšie stredné vzdelávanie, ktorý bol schválený v roku 2017.

Dotazník bol zameraný na zmapovanie skúseností a názorov učiteľov/odborných zamestnancov základných škôl a v triedach základnej školy pri liečebno-výchovných sanatóriách na špecifický vyučovací predmet terapeuticko-korekčné cvičenia.

Na základe výsledkov dotazníkového prieskumu bol vzdelávací program pre žiakov s poruchou aktivity a pozornosti pre primárne vzdelávanie a nižšie stredné vzdelávanie z roku 2017 doplnený a v máji 2019 predložený Ministerstvu školstva, vedy, výskumu a športu SR na schválenie.

Predpokladáme, že niektoré výsledky prieskumu budú aj východiskami pre ďalšie skúmanie a riešenie danej problematiky.

autori

1 Popis prieskumného problému

V zmysle platnej legislatívy sa pri výchove a vzdelávaní žiakov s poruchou aktivity a pozornosti (ďalej aj „PAP“) postupuje podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s poruchou aktivity a pozornosti pre primárne vzdelávanie a nižšie stredné vzdelávanie (2017).¹

VP pre PAP obsahuje špecifiká, na ktoré je nevyhnuté prihliadať pri výchove a vzdelávaní žiakov s PAP vo všetkých školách a špeciálnych výchovných zariadeniach, v ktorých sú vzdelávaní.

Ciele vzdelávania a obsah vzdelávania sú prispôsobené individuálnym osobitostiam žiaka s PAP v takom rozsahu, aby zodpovedali profilu žiaka primárneho a nižšieho stredného vzdelávania.

Na výchovu a vzdelávanie žiakov s PAP je potrebné zabezpečiť vhodné podmienky. V nadväznosti na školskú integráciu a trend inkluzívneho vzdelávania, je väčšina žiakov s PAP vzdelávaná v bežných základných školách. Majú rovnaké právo na zabezpečenie podmienok ako žiaci s PAP v špeciálnych triedach základnej školy a v triedach základnej školy pri liečebno-výchovných sanatóriách (ďalej aj „LVS“).

Na základe požiadavky Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR (ďalej aj „MŠVVaŠ SR“), ktorá bola vznesená v súvislosti s otvoreným listom niektorých odborníkov, ŠPÚ formou dotazníkového prieskumu skúmal aktuálny stav aplikácie vzdelávacieho programu pre žiakov s poruchou aktivity a pozornosti pre primárne vzdelávanie a nižšie stredné vzdelávanie (ďalej aj „VP pre PAP“) v pedagogickej praxi.

2 Cieľ prieskumu a prieskumné otázky

Cieľom prieskumu bolo zistiť názory pedagógov a ich skúsenosti s aplikáciou/realizáciou **Vzdelávacieho programu pre žiakov s poruchou aktivity a pozornosti pre primárne vzdelávanie a nižšie stredné vzdelávanie (2017)** v pedagogickej praxi.

Prieskumné otázky:

1. Postupujú pedagógovia pri výchove a vzdelávaní žiakov s PAP podľa VP pre PAP?
2. Napomáha vyučovanie špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia pri výchove a vzdelávaní žiakov s poruchou aktivity?
3. Je potrebná spolupráca odborného tímu pri tvorbe učebných osnov špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia?
4. Je potrebné obsah špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia doplniť o nový obsah?
5. Je na realizáciu špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia potrebný špeciálny pedagóg, psychológ a liečebný pedagóg?

¹ Vzdelávací program pre žiakov s poruchou aktivity a pozornosti pre primárne vzdelávanie a nižšie stredné vzdelávanie. Vzdelávací program vypracoval Štátny pedagogický ústav. Schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 03.08.2017 pod číslom 2017-10211-2:10G0 s platnosťou od 1. septembra 2017.

6. Je časová dotácia špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia pre žiaka s PAP v školskej integrácii postačujúca?
7. Je časová dotácia špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia pre žiaka s PAP v LVS postačujúca?
8. Majú žiaci s PAP, podľa názoru pedagógov, záujem o špecifický vyučovací predmet terapeuticko-korekčné cvičenia?
9. Pôsobí pozitívne absolvovanie špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia na výchovno-vzdelávacie výsledky žiakov s PAP?
10. Vyžaduje si prítomnosť žiaka s PAP v školskej integrácii na výchovno-vzdelávacom procese zvýšenú pozornosť pedagóga?
11. Je práca učiteľa so žiakom s PAP na vyučovaní na úkor žiakov bez zdravotného znevýhodnenia?
12. Vyžaduje si práca so žiakom s PAP na vyučovaní prítomnosť asistenta učiteľa?
13. Majú vedenia škôl problém s odborným zabezpečením špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia?
14. Spolupracujú rodičia žiaka v školskej integrácii so školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie?

3 Metódy prieskumu

V prieskume bola použitá empirická metóda – dotazník zameraný na aplikáciu vzdelávacieho programu pre žiakov s poruchou aktivity a pozornosti pre primárne vzdelávanie a pre nižšie stredné vzdelávanie (2017).

Dotazník bol určený pre pedagogických a odborných zamestnancov zo základných škôl a liečebno-výchovných sanatórií (LVS).

V úvodnej inštrukcii v dotazníku bolo uvedené, že dotazník je určený každému pedagogickému a odbornému zamestnancovi, ktorý vzdeláva žiakov s PAP pre primárne vzdelávanie a nižšie stredné vzdelávanie v pedagogickej praxi (2017).

Dotazník bol rozdelený do 2 častí:

Prvá časť dotazníka obsahuje základné informácie o pedagogických a odborných zamestnancoch: vek, pedagogická/odborná prax, dosiahnuté vzdelanie, odborná spôsobilosť.

Druhá časť dotazníka obsahuje 29 položiek. Položky boli zostavené v súlade s vytvorenou hodnotiacou stupnicou (Likertova škála). Položky boli zamerané na prieskum skúsenosti a názorov učiteľov/odborných zamestnancov s aplikáciou špecifického vyučovacieho predmetu pre žiakov s PAP v praxi.

Na konci dotazníka boli uvedené dve otázky bez čísiel:

- otvorená otázka, v rámci ktorej, ak to považovali za potrebné, sa respondenti mohli vyjadriť aj k inému ako uvedenému v dotazníku,
- druhá otázka bola zameraná na označenie samosprávneho kraja, v ktorom sa nachádza ich škola/špeciálne výchovné zariadenie.

Respondenti jednotlivé položky v druhej časti dotazníka hodnotili stupnicou Likertovej škály:

- 1 bezvýhradne súhlasím
- 2 súhlasím
- 3 nemám vyhranený názor
- 4 nesúhlasím
- 5 rozhodne nesúhlasím

Pri vyhodnocovaní dotazníkového prieskumu boli použité základné štatistické metódy, získané údaje boli vyhodnotené numericky, percentuálne, v tabuľkách a grafoch.

4 Charakteristika vzorky prieskumu

Dotazník bol zaslaný v elektronickej podobe **1 030 základným školám a 7 liečebno-výchovným sanatóriám**, v ktorých sa vzdelávajú žiaci s PAP.

Zoznam ZŠ a LVS s emailovými adresami bol zostavený na základe údajov z Centra vedecko-technických informácií SR.

Celkový počet **1 037** oslovených škôl/inštitúcií nepredstavuje 100 % vyplnených dotazníkov, pretože dotazník mohlo vyplniť aj viac respondentov z jednej školy. **Dotazníkového šetrenia sa zúčastnilo 333 respondentov**. V dátovom súbore sa nachádzajú aj chýbajúce hodnoty, respondenti niektorú položku prehliadli a nevyplnili príslušnú kolónku.

5 Organizácia prieskumu

Prieskum realizovali:

- PaedDr. Katarína Vladová, PhD.
- RNDr. Mária Tatranská
- doc. PhDr. Pavel Bryndzák, PhD.
- Mgr. Iris Domancová, PhD.
- RNDr. Viera Ringlerová, PhD. – štatistické spracovanie
- Silvia Seňanová – administrácia dotazníkov

Etapy prieskumu:

1. etapa

- vypracovanie dotazníka,
- prerokovanie v Odbornej komisii pri ŠPÚ pre problematiku vzdelávania žiakov s poruchou aktivity a pozornosti.

T: január 2018 – marec 2018

2. etapa

– tvorba zoznamu základných škôl a liečebno-výchovných sanatórií, zaslanie dotazníka na školy.

T: apríl – máj 2018

3. etapa

– štatistické vyhodnotenie získaných dát.

T: jún 2018

4. etapa

– vyhodnotenie výsledkov.

T: júl – august 2018

5. etapa

– správa z prieskumu a zaslanie MŠVVaŠ SR.

T: september 2018.

6 Výsledky prieskumu

6.1 Vyhodnotenie prieskumu aplikácie vzdelávacieho programu pre žiakov s poruchou aktivity a pozornosti – celkové výsledky

Prvá otázka v prvej časti dotazníka bola zameraná na označenie inštitúcie, v ktorej respondenti vzdelávajú žiakov s PAP.

Prieskumu sa zúčastnilo **333** respondentov. Z toho 314 (94,3 %) bolo zo základných škôl a 19 (5,7 %) z tried základnej školy pri liečebno-výchovnom sanatóriu (Tab.1).

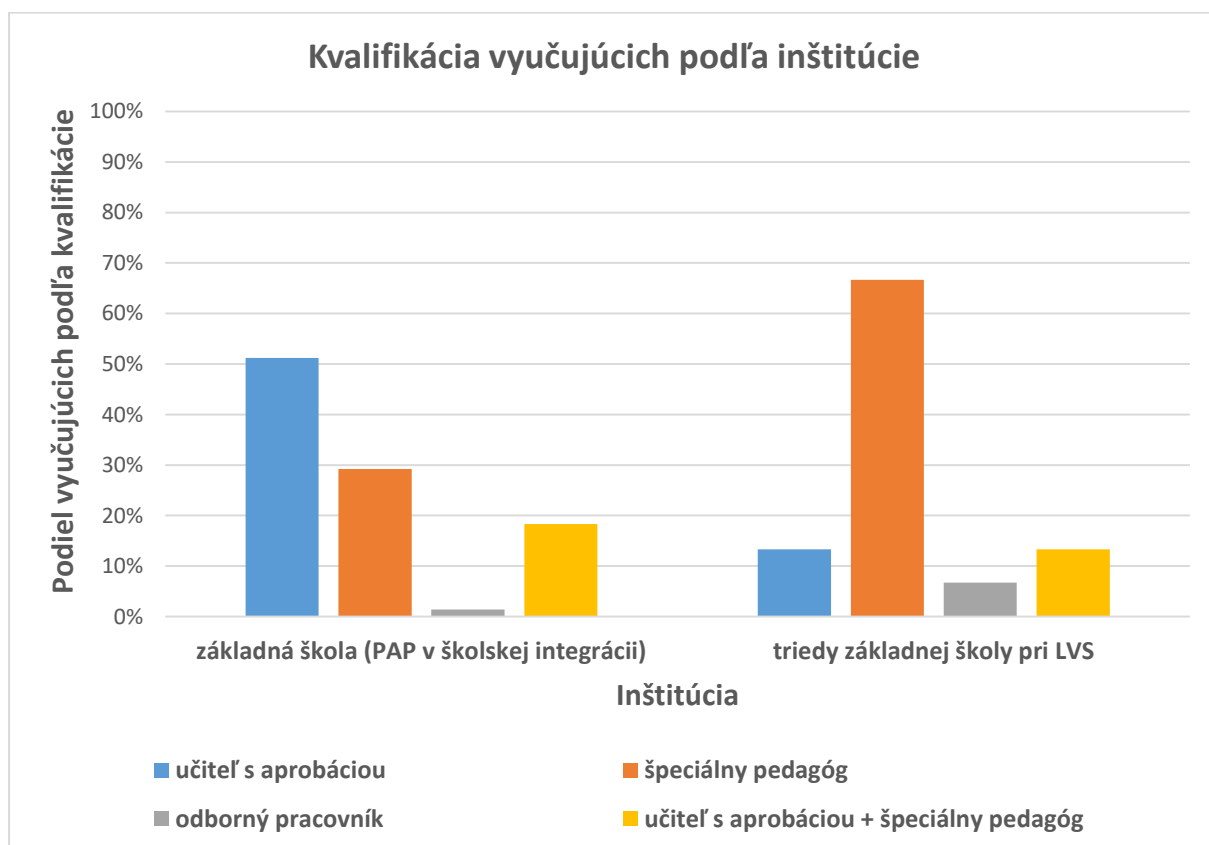
Tab. 1 Inštitúcie, v ktorej respondenti vzdelávajú žiakov s PAP

	Počet	%
Základná škola (PAP v školskej integrácii)	314	94,3
Triedy základnej školy pri LVS	19	5,7
Spolu	333	100

Graf 1 zobrazuje kvalifikáciu vyučujúcich špecifický vyučovací predmet terapeuticko-korekčné cvičenia. Najviac spĺňajú kvalifikačné predpoklady, čo sa dalo očakávať, liečebno-výchovné sanatóriá.

Kategórie: liečebný pedagóg, sociálny pedagóg a ich kombinácie s kategóriou učiteľ s aprobáciou sú súhrnne označené „odborný pracovník“. V zmysle príslušnej legislatívy o pedagogickej a odbornej spôsobilosti zamestnancov ide o odborného zamestnanca.

Graf 1 Kvalifikácia vyučujúcich podľa inštitúcie, v ktorej vzdelávajú žiakov s poruchou aktivity a pozornosti

V Tab. 2 je uvedené, koľko respondentov, z ktorých krajov, sa zúčastnilo prieskumu. Tab.2 je rozdelená do nižšie uvedených dvoch skupín.

Tab. 2 Samosprávne kraje

	Kraj	Počet	%
základná škola (PAP v školskej integrácii)	Bratislavský kraj	17	5,9
	Trnavský kraj	38	13,1
	Nitriansky kraj	37	12,8
	Trenčiansky kraj	19	6,6
	Žilinský kraj	58	20,1
	Banskobystrický kraj	43	14,9
	Prešovský kraj	44	15,2
	Košický kraj	33	11,4
	Spolu	289	100
triedy základnej školy pri LVS	Bratislavský kraj	5	31,3
	Trnavský kraj	4	25
	Nitriansky kraj	2	12,5
	Žilinský kraj	5	31,3
	Spolu	16	100

Odpovede respondentov v dotazníkovom prieskume boli rozdelené do 2 skupín.

Oddelene boli hodnotené odpovede respondentov zo/z

- základných škôl,
- tried základnej školy pri liečebno-výchovných sanatóriách.

Ďalšie vyhodnotenie je zvlášť pre základnú školu vzdelávajúcu žiakov s PAP v školskej integrácii a zvlášť pre triedy základnej školy pri LVS.

6.2 Vyhodnotenie prieskumu aplikácie vzdelávacieho programu pre žiakov s poruchou aktivity a pozornosti – základné školy

6.2.1 Vyhodnotenie prvej časti dotazníka

Údaje o respondentoch zo základných škôl (ďalej aj „ZŠ“) sú spracované v tabuľkách 3 až 6, v ktorých je uvedený vek respondentov, ich dosiahnuté vzdelanie, počet rokov pedagogickej/odbornej praxe, dosiahnuté vzdelanie respondentov a ich kvalifikačné predpoklady.

Do prieskumu sa zapojilo 314 respondentov zo ZŠ.

Z hľadiska veku učiteľov, ktorí vzdelávajú žiakov s PAP v ZŠ, najviac respondentov 38,5 % (121) má 41 - 50 rokov, zhodne 24,8 % (78) respondentov je vo veku 31 - 40 a 51 - 62 rokov (Tab. 3).

Tab. 3 Vek respondentov v základnej škole

	Počet	%
Do 24 rokov	1	0,3
24 - 30	30	9,6
31 - 40	78	24,8
41 - 50	121	38,5
51 - 62	78	24,8
Viac ako 62	6	1,9
Spolu	314	100

Najviac – 26,1 % (82) respondentov uviedlo, že má 21 - 31 ročnú pedagogickú/odbornú prax, následne 16,2 % (51) respondentov uviedlo 9 - 14 rokov pedagogickej/odbornej praxe. 15,3 % (48) respondentov má viac ako 30 ročnú prax. Výsledky prieskumu poukázali na to, že pedagogickí a odborní zamestnanci v základných školách majú na základe odpracovaných rokov pedagogickej a odbornej praxe dostatočnú odbornú skúsenosť (Tab. 4).

Tab. 4 Počet rokov pedagogickej/odbornej praxe respondentov

	Počet	%
do 2 rokov	17	5,4
3 - 8	47	15
9 - 14	51	16,2
15 - 20	69	22
21 - 30	82	26,1
viac ako 30	48	15,3
Spolu	314	100

93,3 % (292) respondentov uviedlo, že má dosiahnuté vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa (Mgr., Ing.), (Tab. 5).

Tab. 5 Dosiiahnuté vzdelanie respondentov

	Počet	%
1. stupeň VŠ (Bc.)	3	1
2. stupeň VŠ (Mgr., Ing.)	292	93,3
3. stupeň VŠ (PhD.)	12	3,8
Iné	6	1,9
Spolu	313	100

Pre účely spracovania sme rekódovali: kategórie liečebný pedagóg, sociálny pedagóg a ich kombinácie s kategóriou učiteľ s aprobáciou sme súhrnne označili „odborný zamestnanec“. 51,2 % (151) respondentov uviedlo, že sú učiteľmi s aprobáciou, 29,2 % (18) respondentov je špeciálnymi pedagógmi. 18,3 % (54) respondentov uviedlo, že sú v ZŠ ako učiteľ s aprobáciou + špeciálny pedagóg (Tab. 6).

Tab. 6 Kvalifikačné predpoklady respondentov v študijnom odbore

	Počet	%
Učiteľ s aprobáciou	151	51,2
Špeciálny pedagóg	86	29,2
Odborný zamestnanec	4	1,4
Učiteľ s aprobáciou + špeciálny pedagóg	54	18,3
Spolu	295	100

Uvádzame prehľad, odkiaľ vyučujúci získavajú potrebné informácie k vzdelávaniu žiakov s PAP. Respondenti mohli zvoliť viac odpovedí. Najpreferovanejšími formami sú štúdium literatúry a konzultácie s odborníkmi v danej problematike, čo považujeme za pozitívne (Tab.7).

Tab. 7 Získavanie informácií k vzdelávaniu žiakov s PAP

	Počet
Štúdium odbornej literatúry	246
Konzultácie s odborníkmi v danej problematike	244
V rámci vzdelávacích kurzov	115
Súčasné štúdium špeciálnej pedagogiky na vysokej škole	12
Sociálno-psychologický výcvik	20
Nevzdelávam sa	3
Iné	30

V Tab. 8 sú uvedené faktory (10 možností), ktoré podľa respondentov zo ZŠ najviac ovplyvňujú efektívnu integráciu žiaka s PAP. Respondenti mohli zvoliť viac odpovedí. Za najzávažnejšie faktory respondenti označili **akceptovanie žiaka s PAP učiteľmi a prijatie žiaka s PAP spolužiakmi do kolektívu triedy.**

Tab. 8 Faktory, ktoré najviac ovplyvňujú efektívnu integráciu žiaka s PAP

	Počet
Prijatie žiaka s PAP spolužiakmi do kolektívu triedy	207
Akceptovanie žiaka s PAP učiteľmi	223
Kvalifikácia učiteľa	77
Záujem učiteľa o žiaka s PAP	187
Práca špeciálneho pedagóga so žiakom s PAP počas vyučovania	195
Práca liečebného pedagóga so žiakom s PAP	36
Práca psychológa so žiakom s PAP	123
Absolvovanie špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia v rámci vyučovania	60
Spolupráca pedagógov, špeciálnych a liečebných pedagógov, psychológov s rodičmi	220
Iné	8

Uvádžame faktory, ktoré podľa pedagógov v ZŠ najviac ovplyvňujú efektívnu integráciu žiaka s PAP, v poradí od najčastejšie zvolených po najmenej:

1. akceptovanie žiaka s PAP učiteľmi,
2. spolupráca pedagógov, špeciálnych a liečebných pedagógov, psychológov s rodičmi,
3. prijatie žiaka s PAP spolužiakmi do kolektívu triedy, práca špeciálneho pedagóga so žiakom s PAP počas vyučovania,
4. záujem učiteľa o žiaka s PAP,
5. práca psychológa so žiakom s PAP,
6. kvalifikácia učiteľa,
7. absolvovanie špecifického vyučovacieho predmetu, terapeuticko-korekčné cvičenia v rámci vyučovania, práca liečebného pedagóga so žiakom s PAP.

6.2.2 Vyhodnotenie druhej časti dotazníka

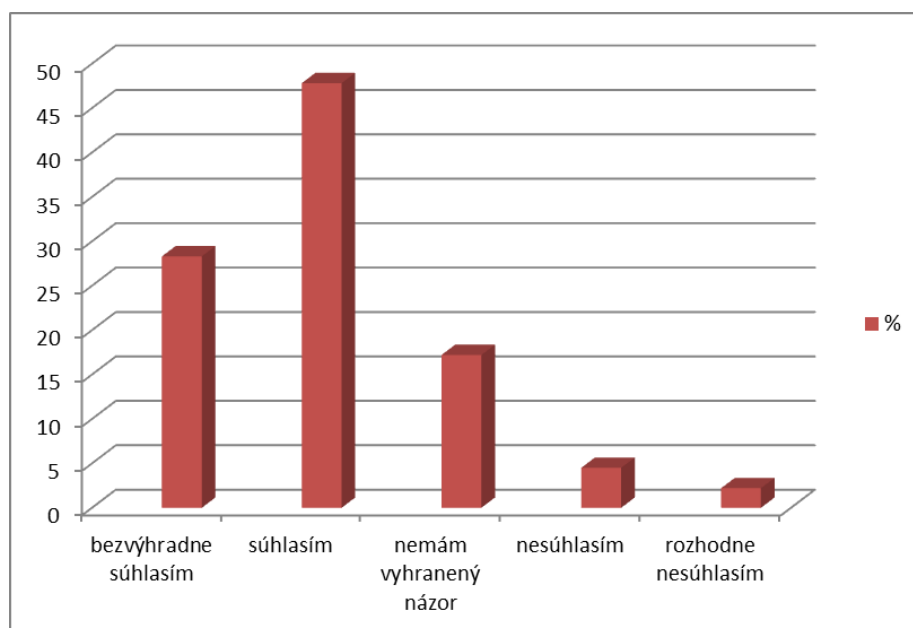
Na položku dotazníka č. 1 **Pri výchove a vzdelávaní žiakov s PAP postupujem podľa VP pre žiakov s PAP (2017)** odpovedalo 314 (100%) respondentov zo ZŠ.

76,1 % (239) respondentov pri vzdelávaní žiakov s PAP postupuje podľa VP pre PAP, 6,7 % (21) respondentov nepostupuje a 17,2 % (54) respondentov nemalo na to vyhranený názor, čo je dosť znepokojujúce (Tab. 9 a Graf 2).

Tab. 9 Vzdelávanie žiakov s PAP podľa VP pre žiakov s PAP (2017)

	Počet	%
Bezvýhradne súhlasím	89	28,3
Súhlasím	150	47,8
Nemám vyhranený názor	54	17,2
Nesúhlasím	14	4,5
Rozhodne nesúhlasím	7	2,2
Spolu	314	100

Graf 2 Vzdelávanie žiakov s PAP podľa VP pre žiakov s PAP (2017)

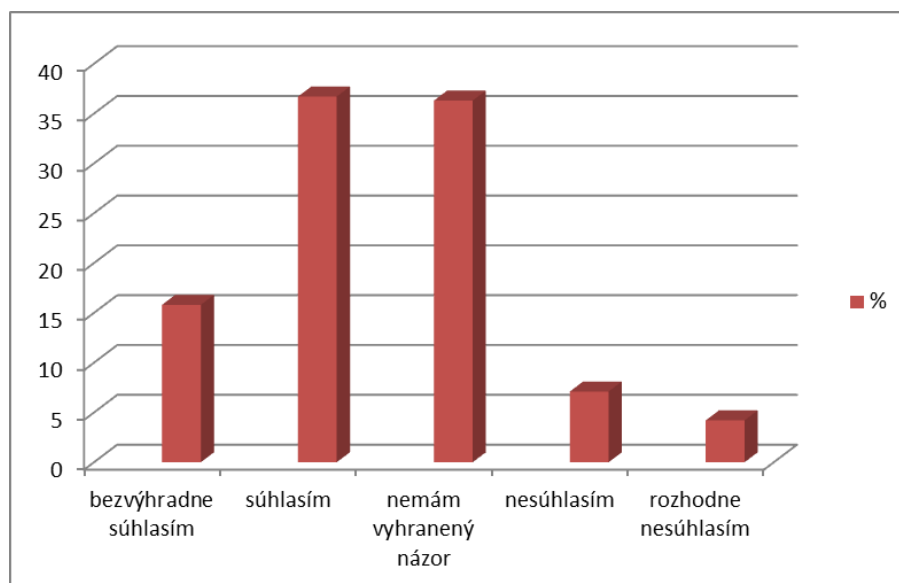
Na položku dotazníka č. 2, či **špecifický vyučovací predmet terapeuticko-korekčné cvičenia napomáha pri výchove a vzdelávaní žiakov s PAP**, odpovedalo 311 (100 %) respondentov.

52,5 % (163) respondentov s tým súhlasilo, 11,3 % (35) respondentov nesúhlasilo a 36,3 % (113) respondentov nemalo na danú problematiku vyhranený názor (Tab. 10 a Graf 3).

Tab. 10 Špecifický vyučovací predmet terapeuticko-korekčné cvičenia napomáha pri výchove a vzdelávaní žiakov s PAP

	Počet	%
Bezvýhradne súhlasím	49	15,8
Súhlasím	114	36,7
Nemám vyhranený názor	113	36,3
Nesúhlasím	22	7,1
Rozhodne nesúhlasím	13	4,2
Spolu	311	100

Graf 3 Špecifický vyučovací predmet terapeuticko-korekčné cvičenia napomáha pri výchove a vzdelávaní žiakov s PAP

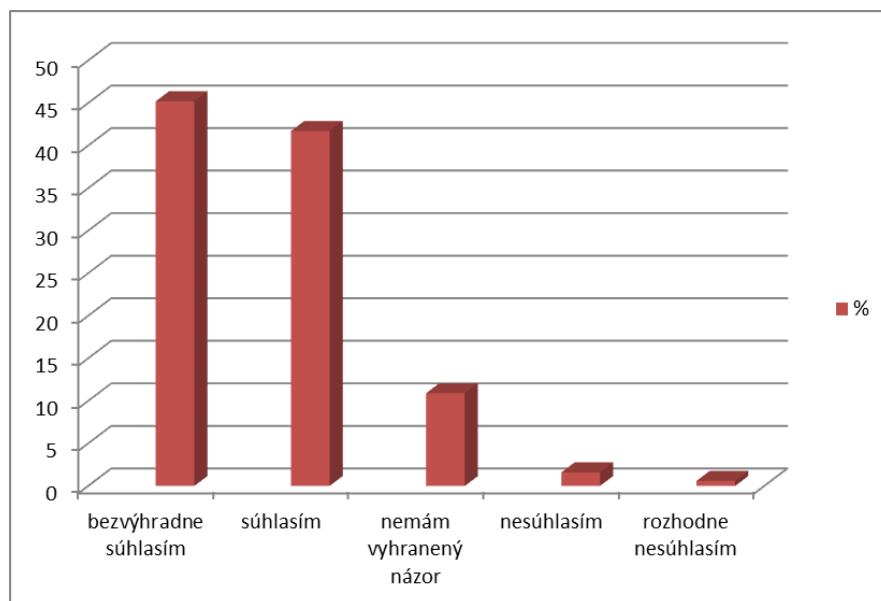
Na položku dotazníka č. 3 **Pri tvorbe učebných osnov špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia je potrebná spolupráca odborného tímu (napr. psychológa, špeciálneho pedagóga, liečebného pedagóga ap.)** odpovedalo 312 (100 %) respondentov.

86,8 % (271) respondentov súhlasilo s tým, že pri tvorbe učebných osnov je potrebná spolupráca odborného tímu, 10,9 % (34) respondentov nemalo na to vyhranený názor a iba 2,2 % (7) respondentov nesúhlasilo (Tab. 11 a Graf 4).

Tab. 11 Spolupráca odborného tímu pri tvorbe učebných osnov špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia

	Počet	%
Bezvýhradne súhlasím	141	45,2
Súhlasím	130	41,7
Nemám vyhranený názor	34	10,9
Nesúhlasím	5	1,6
Rozhodne nesúhlasím	2	0,6
Spolu	312	100

Graf 4 Spolupráca odborného tímu pri tvorbe učebných osnov špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia

Na položku dotazníka č. 4, či je **obsah špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia potrebné doplniť**, odpovedalo 308 (100 %) respondentov.

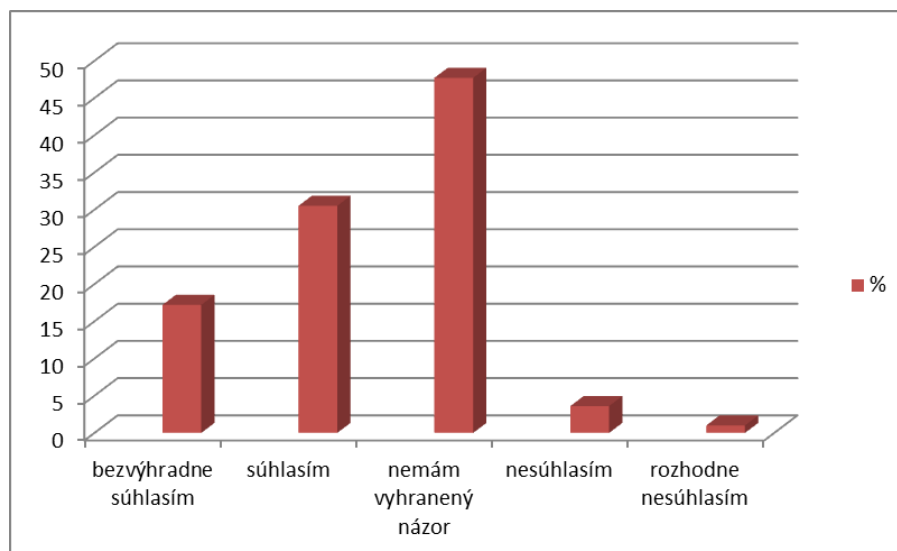
47,7 % (147) respondentov súhlasilo s tým, aby obsah špecifického vyučovacieho predmetu bol doplnený, rovnaký počet respondentov **47,7 %** (147) na to nemalo vyhranený názor.

4,6 % (14) s tým nesúhlasilo. Vzhľadom na uvedené výsledky **nie je možné jednoznačne podľa názoru respondentov zo ZŠ odporučiť doplnenie** tohto špecifického vyučovacieho predmetu (Tab.12 a Graf 5).

Tab. 12 Doplnenie obsahu špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia

	Počet	%
Bezvýhradne súhlasím	53	17,2
Súhlasím	94	30,5
Nemám vyhranený názor	147	47,7
Nesúhlasím	11	3,6
Rozhodne nesúhlasím	3	1
Spolu	308	100

Graf 5 Doplnenie obsahu špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia

Na položku dotazníka č. 5, či je **pri realizácii špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia potrebný špeciálny pedagóg**, odpovedalo 307 (100 %) respondentov.

82,4 % (253) respondentov sa vyjadrilo súhlasne, 13,7 % (42) respondentov nemalo na to vyhranený názor a 3,9 % (12) respondentov uviedlo, že nie je potrebný špeciálny pedagóg (Tab. 13).

Tab. 13 Potreba špeciálneho pedagóga pri realizácii špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia

	Počet	%
Bezvýhradne súhlasím	125	40,7
Súhlasím	128	41,7
Nemám vyhranený názor	42	13,7
Nesúhlasím	8	2,6
Rozhodne nesúhlasím	4	1,3
Spolu	307	100

Na položku dotazníka č. 6, či je **pri realizácii špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia potrebný psychológ**, odpovedalo 307 (100 %) respondentov.

73,6 % (226) respondentov sa vyjadrilo súhlasne, 23,1 % (71) nemalo na to vyhranený názor a iba 3,3 % (10) respondentov uviedlo, že nie je potrebný psychológ (Tab. 14).

Tab. 14 Potreba psychológa pri realizácii špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia

	Počet	%
Bezvýhradne súhlasím	97	31,6
Súhlasím	129	42
Nemám vyhranený názor	71	23,1
Nesúhlasím	8	2,6
Rozhodne nesúhlasím	2	0,7
Spolu	307	100

Na položku dotazníka č. 7, či **pri realizácii špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia je potrebný liečebný pedagóg**, odpovedalo 310 (100 %) respondentov.

45,5 % (141) respondentov nemalo na to vyhranený názor. 40,3 % (125) respondentov sa vyjadrilo, že je potrebný liečebný pedagóg. 14,2 % (44) respondentov s tým nesúhlasilo (Tab. 15).

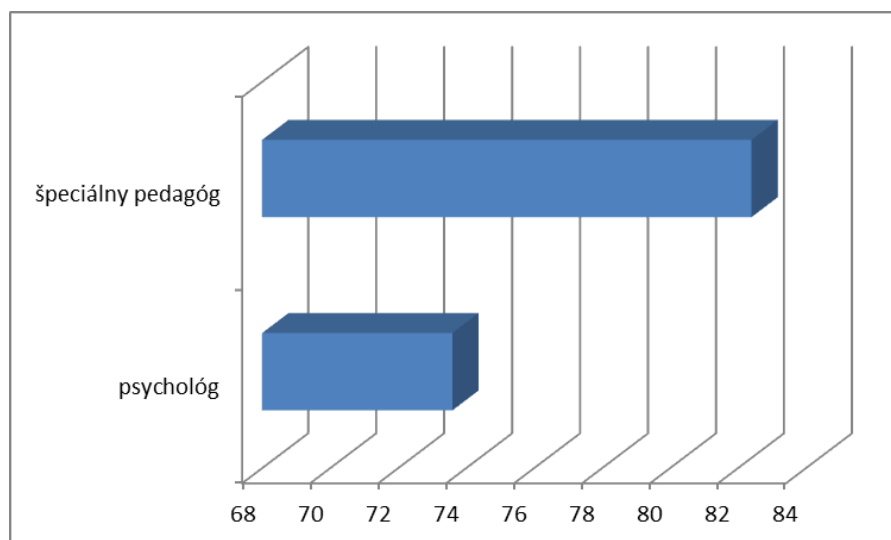
Tab. 15 Potreba liečebného pedagóga pri realizácii špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia

	Počet	%
Bezvýhradne súhlasím	39	12,6
Súhlasím	86	27,7
Nemám vyhranený názor	141	45,5
Nesúhlasím	34	11
Rozhodne nesúhlasím	10	3,2
Spolu	310	100

Z výsledkov prieskumu (tabuľky 13 až 15) vyplýva, že respondenti zo ZŠ súhlasili s tým, že na realizáciu špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia sú potrební odborní zamestnanci, ako sú: špeciálny pedagóg a psychológ.

Na potrebu odborného zamestnanca liečebný pedagóg na výučbu tohto špecifického vyučovacieho predmetu nemali respondenti vyhranený názor (Graf 6).

Graf 6 Poradie dôležitosti odborných zamestnancov pri realizácii špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia

Na položku dotazníka č. 8, či je časová dotácia špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia pre žiaka s PAP v školskej integrácii (1 vyučovacia hodina pre 1. stupeň) postačujúca, odpovedalo 311 (100 %) respondentov.

37,9 % (118) respondentov na danú položku nemalo vyhranený názor, 33,7 % (105) respondentov súhlasilo, že je postačujúca.

28,6 % (88) respondentov nesúhlasilo s tým, že je postačujúca 1 vyučovacia hodina (Tab. 16).

Tab. 16 Časová dotácia špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia pre žiaka s PAP v školskej integrácii (1. stupeň) je postačujúca

	Počet	%
Bezvýhradne súhlasím	29	9,3
Súhlasím	76	24,4
Nemám vyhranený názor	118	37,9
Nesúhlasím	61	19,6
Rozhodne nesúhlasím	27	8,7
Spolu	311	100

Na položku dotazníka č. 9, či je časovú dotáciu špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia pre žiaka s PAP v školskej integrácii - 1. stupeň potrebné zvýšiť na 2 vyučovacie hodiny, odpovedalo 307 (100 %) respondentov.

Na danú problematiku nemalo 35,8 % (110) respondentov vyhranený názor, 34,8 % (107) súhlasilo so zvýšením na 2 vyučovacie hodiny, 29,3 % (90) s tým nesúhlasilo (Tab. 17).

Tab. 17 Časová dotácia špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia pre žiaka s PAP v školskej integrácii (1. stupeň) je potrebné zvýšiť na 2 vyučovacie hodiny

	Počet	%
Bezvýhradne súhlasím	40	13
Súhlasím	67	21,8
Nemám vyhraný názor	110	35,8
Nesúhlasím	54	17,6
Rozhodne nesúhlasím	36	11,7
Spolu	307	100

Na položku dotazníka č. 10, či je **časová dotácia špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia pre žiaka s PAP v školskej integrácii (2 vyučovacie hodiny pre 2. stupeň) postačujúca**, odpovedalo 306 (100 %) respondentov.

43,5 % (133) respondentov nemalo vyhraný názor, 37,6 % (115) respondentov súhlasilo s tým, že 2 vyučovacie hodiny sú postačujúce a 19 % (58) respondentov s tým nesúhlasilo (Tab. 18).

Tab. 18 Časová dotácia špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia pre žiaka s PAP v školskej integrácii (2 vyučovacie hodiny pre 2. stupeň) je postačujúca

	Počet	%
Bezvýhradne súhlasím	29	9,5
Súhlasím	86	28,1
Nemám vyhraný názor	133	43,5
Nesúhlasím	32	10,5
Rozhodne nesúhlasím	26	8,5
Spolu	306	100

Na položku dotazníka č. 11, či je **časovú dotáciu špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia pre žiaka s PAP v školskej integrácii - 2. stupeň potrebné zvýšiť na 3 vyučovacie hodiny**, odpovedalo 304 (100 %) respondentov.

42,1 % (128) respondentov nesúhlasilo, 39,5 % (120) respondentov nemalo vyhraný názor a 18,4 % (56) s tým súhlasilo (Tab.19).

Tab. 19 Časovú dotáciu špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia pre žiaka s PAP v školskej integrácii (2. stupeň) je potrebné zvýšiť na 3 vyučovacie hodiny

	Počet	%
Bezvýhradne súhlasím	17	5,6
Súhlasím	39	12,8
Nemám vyhraný názor	120	39,5
Nesúhlasím	69	22,7
Rozhodne nesúhlasím	59	19,4
Spolu	304	100

Na položku dotazníka č. 12, či je časovú dotáciu špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia pre žiaka s PAP v školskej integrácii - 2. stupeň potrebné znížiť na 1 vyučovaciu hodinu, odpovedalo 303 (100 %) respondentov. 45,9 % (139) respondentov nemalo vyhranený názor, 33% (100) respondentov s tým nesúhlasilo a 21,2 % (64) respondentov súhlasilo (Tab. 20).

Tab. 20 Časovú dotáciu špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia pre žiaka s PAP v školskej integrácii (2. stupeň) je potrebné znížiť na 1 vyučovaciu hodinu

	Počet	%
Bezvýhradne súhlasím	29	9,6
Súhlasím	35	11,6
Nemám vyhranený názor	139	45,9
Nesúhlasím	56	18,5
Rozhodne nesúhlasím	44	14,5
Spolu	303	100

Na položku dotazníka č. 19, či realizáciu špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia je vhodné zaradiť na posledné vyučovacie hodiny, odpovedalo 309 (100 %) respondentov.

35,9 % (111) respondentov s tým súhlasilo a 33 % (102) respondentov nesúhlasilo.

31,1 % (96) respondentov nemalo vyhranený názor na to, či je vhodné zaradiť terapeuticko-korekčné cvičenia na posledné vyučovacie hodiny (Tab. 21).

Tab. 21 Zaradenie špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia na posledné vyučovacie hodiny

	Počet	%
Bezvýhradne súhlasím	31	10
Súhlasím	80	25,9
Nemám vyhranený názor	96	31,1
Nesúhlasím	61	19,7
Rozhodne nesúhlasím	41	13,3
Spolu	309	100

Na položku dotazníka č. 20, či žiaci s PAP prejavujú záujem o špecifický vyučovací predmet terapeuticko-korekčné cvičenia, odpovedalo 308 (100 %) respondentov.

45,8 % (141) respondentov nemalo vyhranený názor na to, či žiaci s PAP prejavujú záujem o špecifický vyučovací predmet terapeuticko-korekčné cvičenia.

37,6 % (116) respondentov s tým súhlasilo a 16,6 % (51) nesúhlasilo (Tab. 22).

Tab. 22 Záujem žiakov s PAP o špecifický vyučovací predmet terapeuticko-korekčné cvičenia

	Počet	%
Bezvýhradne súhlasím	22	7,1
Súhlasím	94	30,5
Nemám vyhranený názor	141	45,8
Nesúhlasím	35	11,4
Rozhodne nesúhlasím	16	5,2
Spolu	308	100

Na položku dotazníka č. 21 - **Absolvovanie špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia pozitívne pôsobí na výchovno-vzdelávacie výsledky žiaka s PAP** - odpovedalo 311 (100 %) respondentov.

Podľa 57 % (179) respondentov absolvovanie špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia pozitívne pôsobí na výchovno-vzdelávacie výsledky žiaka s PAP, 8,4 % (26) respondentov nesúhlasilo a 34,1 % (106) respondentov nemalo na daný problém vyhranený názor (Tab. 23).

Tab. 23 Pozitívny vplyv špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia na výchovno-vzdelávacie výsledky žiaka s PAP

	Počet	%
Bezvýhradne súhlasím	35	11,3
Súhlasím	144	46,3
Nemám vyhranený názor	106	34,1
Nesúhlasím	18	5,8
Rozhodne nesúhlasím	8	2,6
Spolu	311	100

Na položku dotazníka č. 22, či **pedagogickí a odborní zamestnanci školy poznajú legislatívne podmienky vzdelávania žiaka s PAP**, odpovedalo 310 (100 %) respondentov.

60,3 % (190) respondentov súhlasilo, 24,2 % (75) nemalo na to vyhranený názor a 14,5 % (45) nesúhlasilo s tým, že poznajú legislatívu vzťahujúcu sa na vzdelávanie žiakov s PAP (Tab. 24).

Tab. 24 Pedagogickí a odborní zamestnanci školy poznajú legislatívne podmienky vzdelávania žiaka s PAP

	Počet	%
Bezvýhradne súhlasím	52	16,8
Súhlasím	138	44,5
Nemám vyhranený názor	75	24,2
Nesúhlasím	34	11
Rozhodne nesúhlasím	11	3,5
Spolu	310	100

Na položku dotazníka č. 23 - **Pedagogickí zamestnanci školy (učitelia a vychovávateľa) vedia na koho sa obrátiť s prípadnými problémami pri výchove a vzdelávaní žiaka s PAP** - odpovedalo 312 (100 %) respondentov.

78,5 % (245) respondentov súhlasilo s tým, že vedia, na koho sa obrátiť s prípadnými problémami pri výchove a vzdelávaní žiakov s PAP, 13,1 % (41) nemalo na to vyhraný názor a 8,3 % (26) respondentov nesúhlasilo (Tab. 25).

Tab. 25 Pedagogickí zamestnanci školy vedia, na koho sa obrátiť s prípadnými problémami pri výchove a vzdelávaní žiaka s PAP

	Počet	%
Bezvýhradne súhlasím	82	26,3
Súhlasím	163	52,2
Nemám vyhraný názor	41	13,1
Nesúhlasím	19	6,1
Rozhodne nesúhlasím	7	2,2
Spolu	312	100

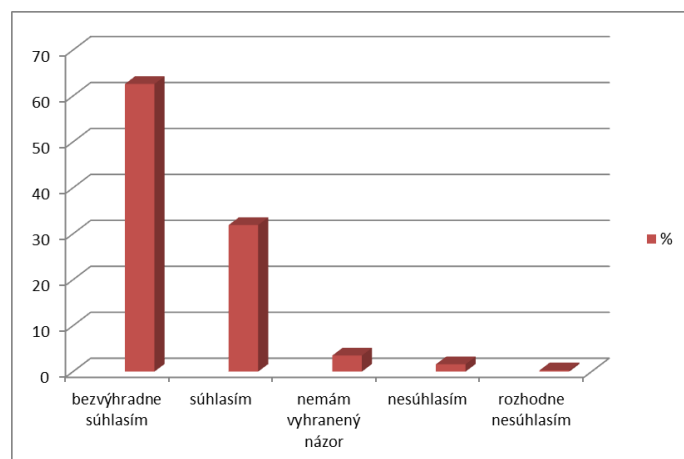
Na položku dotazníka č. 24 - **Prítomnosť žiaka s PAP na výchovno-vzdelávacom procese vyžaduje zvýšenú pozornosť pedagóga** - odpovedalo 313 (100 %) respondentov.

94,5 % (296) respondentov ZŠ súhlasilo s tým, že žiak s PAP v školskej integrácii na vyučovaní si vyžaduje zvýšenú pozornosť pedagóga. 1,9 % (6) respondentov s tým nesúhlasilo a 3,5 % (11) respondentov nemalo na to vyhraný názor (Tab. 26 a Graf 7).

Tab. 26 Potreba zvýšenej pozornosti pedagóga pri prítomnosti žiaka s PAP na výchovno-vzdelávacom procese

	Počet	%
Bezvýhradne súhlasím	196	62,6
Súhlasím	100	31,9
Nemám vyhraný názor	11	3,5
Nesúhlasím	5	1,6
Rozhodne nesúhlasím	1	0,3
Spolu	313	100

Graf 7 Potreba zvýšenej pozornosti pedagóga pri prítomnosti žiaka s PAP na výchovno-vzdelávacom procese

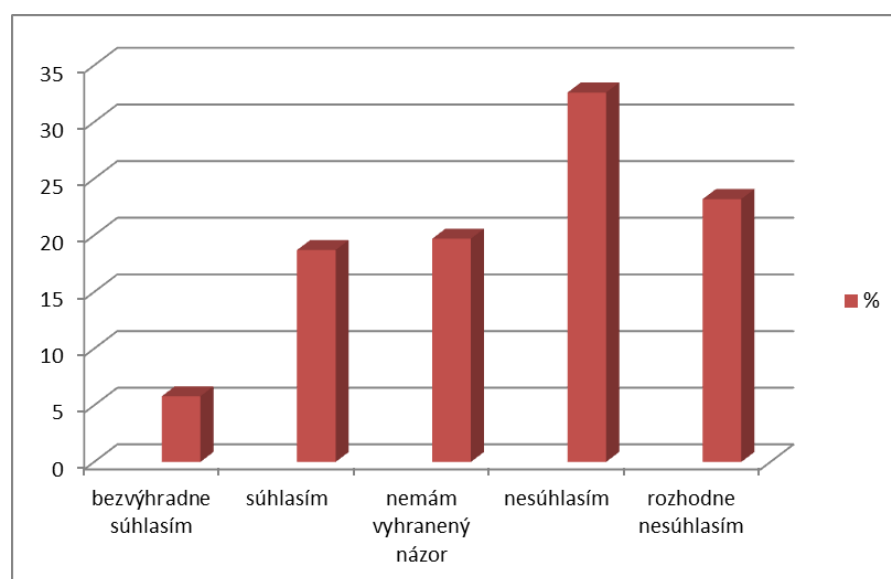

Na položku dotazníka č. 25 – **Práca učiteľa so žiakom s PAP na vyučovaní nie je na úkor žiakov bez zdravotného znevýhodnenia** – odpovedalo 310 (100 %) respondentov. 55,8 % (173) respondentov nesúhlasilo s tým, že práca učiteľa so žiakom s PAP na vyučovaní nie je na úkor žiakov bez zdravotného znevýhodnenia. 24,5 % (76) respondentov súhlasilo, že nie je na úkor žiakov bez zdravotného znevýhodnenia a 19,7 % (61) respondentov na to nemalo vyhraný názor (Tab. 27 a Graf 8).

Tab. 27 Práca učiteľa so žiakom s PAP na vyučovaní nie je na úkor žiakov bez zdravotného znevýhodnenia

	Počet	%
Bezvýhradne súhlasím	18	5,8
Súhlasím	58	18,7
Nemám vyhraný názor	61	19,7
Nesúhlasím	101	32,6
Rozhodne nesúhlasím	72	23,2
Spolu	310	100

Graf 8 Práca učiteľa so žiakom s PAP na vyučovaní nie je na úkor žiakov bez zdravotného znevýhodnenia

Na položku dotazníka č. 26, či si **práca so žiakom s PAP na vyučovaní vyžaduje prítomnosť asistenta učiteľa**, odpovedalo 313 (100 %) respondentov. 85,7 % (268) respondentov uviedlo, že práca so žiakom s PAP na vyučovaní si vyžaduje prítomnosť asistenta učiteľa, s týmto názorom nesúhlasilo 3,2 % (10) a 11,2 % (35) nemalo vyhraný názor (Tab. 28).

Tab. 28 Práca so žiakom s PAP na vyučovaní vyžaduje prítomnosť asistenta učiteľa

	Počet	%
Bezvýhradne súhlasím	137	43,8
Súhlasím	131	41,9
Nemám vyhranený názor	35	11,2
Nesúhlasím	9	2,9
Rozhodne nesúhlasím	1	0,3
Spolu	313	100

Na položku dotazníka č. 27 – **Vedenie školy flexibilne poskytuje učiteľom pri vzdelávaní žiakov s PAP dostatočnú podporu** – odpovedalo 313 (100 %) respondentov.

72,5 % (227) respondentov potvrdilo, že vedenie školy učiteľom flexibilne poskytuje dostatočnú podporu pri výchove a vzdelávaní žiakov s PAP, 20,1 % (63) nemalo na to vyhranený názor a 7,4 % (23) s tým nesúhlasilo (Tab. 29).

Tab. 29 Vedenie školy flexibilne poskytuje učiteľom pri vzdelávaní žiakov s PAP dostatočnú podporu

	Počet	%
Bezvýhradne súhlasím	82	26,2
Súhlasím	145	46,3
Nemám vyhranený názor	63	20,1
Nesúhlasím	20	6,4
Rozhodne nesúhlasím	3	1
Spolu	313	100

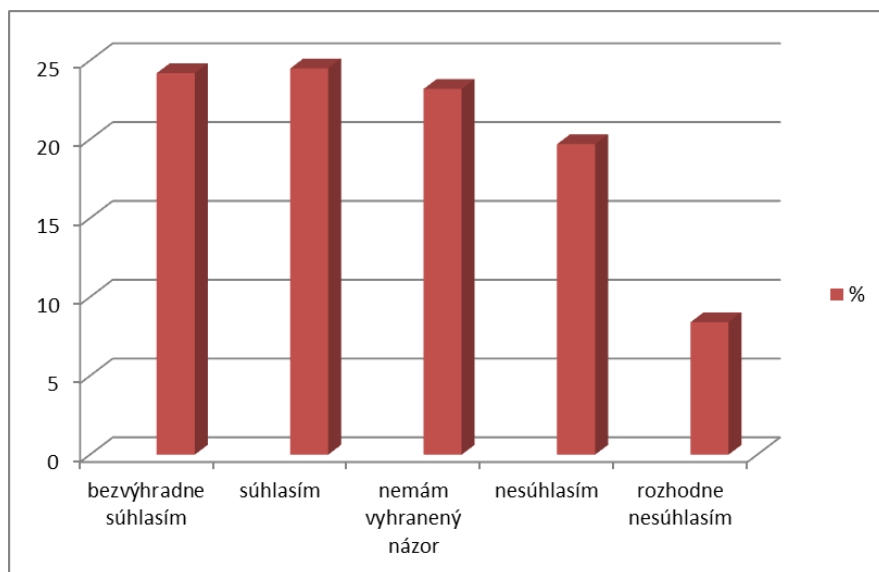
Na položku dotazníka č. 28 – **Vedenie školy má problém s odborným zabezpečením špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia** – odpovedalo 310 (100 %) respondentov.

48,7 % (151) respondentov súhlasilo, že majú problémy s odborným zabezpečením špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia, 28,1 % (87) respondentov nesúhlasilo a 23,2 % (72) nemalo na to vyhranený názor (Tab. 30 a Graf 9).

Tab. 30 Problémy s odborným zabezpečením špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia

	Počet	%
Bezvýhradne súhlasím	75	24,2
Súhlasím	76	24,5
Nemám vyhranený názor	72	23,2
Nesúhlasím	61	19,7
Rozhodne nesúhlasím	26	8,4
Spolu	310	100

Graf 9 Problémy s odborným zabezpečením špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia

Na položku dotazníka č. 29, či **rodičia žiaka s PAP v školskej integrácii aktívne spolupracujú so školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie (CŠPP, CPPPaP)**, odpovedalo 312 (100 %) respondentov.

50 % (156) respondentov súhlasilo s tým, že rodičia aktívne spolupracujú so školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie, 27,2 % (85) nemalo na to vyhranený názor a 22,7 % (71) respondentov nesúhlasilo (Tab. 31).

Tab. 31 Aktívna spolupráca rodičov žiaka s PAP v školskej integrácii so školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie

	Počet	%
Bezvýhradne súhlasím	44	14,1
Súhlasím	112	35,9
Nemám vyhranený názor	85	27,2
Nesúhlasím	54	17,3
Rozhodne nesúhlasím	17	5,4
Spolu	312	100

6.3 Vyhodnotenie prieskumu aplikácie vzdelávacieho programu pre žiakov s poruchou aktivity a pozornosti – triedy základnej školy pri liečebno-výchovných sanatóriách

6.3.1 Vyhodnotenie prvej časti dotazníka

V druhej skupine skúmanej vzorky, ktorú tvorili respondenti **z tried základných škôl pri liečebno-výchovných sanatóriách**, boli vyhodnotenú tie isté otázky a položky prieskumu, ako v prvej skupine respondentov zo ZŠ.

V tabuľkách 31 až 34 je prehľad o respondentoch, ktorí učia v triedach základnej školy pri liečebno-výchovných sanatóriách a sa zapojili do prieskumu: ich vek, počet rokov pedagogickej/odbornej praxe, dosiahnuté vzdelanie, dosiahnuté vzdelanie a kvalifikačné predpoklady v študijnom odbore. Taktiež nás zaujímalo, odkiaľ získavajú informácie k vzdelávaniu žiakov s PAP, ktoré faktory, podľa ich názoru, najviac ovplyvňujú efektívnu integráciu žiaka s PAP.

Do prieskumu sa zapojilo 19 respondentov z tried ZŠ pri LVS.

Z aspektu veku, najviac respondentov z LVS, 31,6 % (6), je vo veku 41 - 50 rokov. 26,3 % (5) respondentov je vo veku 51 - 62 rokov (Tab. 32).

Tab. 32 Vek respondentov z LVS

	Počet	%
24 - 30	4	21,1
31 - 40	3	15,8
41 - 50	6	31,6
51 - 62	5	26,3
Viac ako 62	1	5,3
Spolu	19	100

47,4 % (9) respondentov uviedlo, že má 21 - 30 ročnú pedagogickú/odbornú prax, následne 21,1 % (4) respondentov má do 2 rokov pedagogickej/odbornej praxe (Tab. 33).

Tab. 33 Počet rokov pedagogickej/odbornej praxe respondentov z LVS

	Počet	%
Do 2 rokov	4	21,1
3 - 8	3	15,8
15 - 20	1	5,3
21 - 30	9	47,4
Viac ako 30	2	10,5
Spolu	19	100

100% (19) respondentov uviedlo, že má dosiahnuté vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa (Mgr., Ing.), (Tab. 34).

Tab. 34 Dosiahnuté vzdelanie respondentov LVS

	Počet	%
2. stupeň VŠ (Mgr., Ing.)	19	100

66,7 % (10) respondentov uviedlo, že sú špeciálni pedagógovia. 13,3 % (2) respondentov sú učitelia s aprobáciou + špeciálni pedagógovia a taký istý počet - 13,3 % (2) respondentov sú učitelia s aprobáciou.

6,7 % (1) respondentov pracuje v LVS ako odborný zamestnanec (Tab. 35).

Tab. 35 Kvalifikačné predpoklady v študijnom odbore

	Počet	%
Učiteľ s aprobáciou	2	13,3
Špeciálny pedagóg	10	66,7
Odborný zamestnanec	1	6,7
Učiteľ s aprobáciou + špeciálny pedagóg	2	13,3
Spolu	15	100

Uvádzame prehľad, odkiaľ vyučujúci z LVS získavajú potrebné informácie k vzdelávaniu žiakov s PAP. Respondenti mohli zvoliť viac odpovedí. Najpreferovanejšími formami sú: štúdium literatúry a konzultácie s odborníkmi v danej problematike, čo považujeme za pozitívne (Tab. 36).

Tab. 36 Získavanie informácií k vzdelávaniu žiakov s PAP

	Počet
Štúdium odbornej literatúry	17
Konzultáciami s odborníkmi v danej problematike	14
V rámci vzdelávacích kurzov	7
Súčasným štúdiom špeciálnej pedagogiky na vysokej škole	2
Sociálno-psychologickým výcvikom	1
Nevzdelávam sa	0
Iné	1

Uvádzame faktory, ktoré **podľa pedagógov z LVS** najviac ovplyvňujú efektívnu **školskú integráciu** žiaka s PAP. Respondenti mohli zvoliť viac odpovedí. Ako prvé uviedli spolupráca pedagógov, špeciálnych a liečebných pedagógov, psychologov s rodičmi, potom akceptovanie žiaka s PAP učiteľmi, za ďalšie záujem učiteľa o žiaka s PAP a prijatie žiaka s PAP spolužiakmi do kolektívu triedy (Tab. 37).

Tab. 37 Faktory, ktoré najviac ovplyvňujú efektívnu integráciu žiaka s PAP

	Počet
Prijatie žiaka s PAP spolužiakmi do kolektívu triedy	13
Akceptovanie žiaka s PAP učiteľmi	16
Kvalifikácia učiteľa	8
Záujem učiteľa o žiaka s PAP	15
Práca špeciálneho pedagóga so žiakom s PAP počas vyučovania	11
Práca liečebného pedagóga so žiakom s PAP	6
Práca psychológa so žiakom s PAP	12
Absolvovanie špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia v rámci vyučovania	5
Spolupráca pedagógov, špeciálnych a liečebných pedagógov, psychológov s rodičmi	17
Iné	1

Faktory podľa **pedagógov z LVS**, ktoré najviac ovplyvňujú efektívnu integráciu žiaka s PAP zoradené od najfrekvencovanejších po najmenej:

1. spolupráca pedagógov, špeciálnych a liečebných pedagógov, psychológov s rodičmi,
2. akceptovanie žiaka s PAP učiteľmi,
3. záujem učiteľa o žiaka s PAP,
4. prijatie žiaka s PAP spolužiakmi do kolektívu triedy,
5. práca psychológa so žiakom s PAP,
6. práca špeciálneho pedagóga so žiakom s PAP počas vyučovania,
7. kvalifikácia učiteľa,
8. práca liečebného pedagóga so žiakom s PAP,
9. absolvovanie špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia v rámci vyučovania.

6.3.2 Vyhodnotenie druhej časti dotazníka

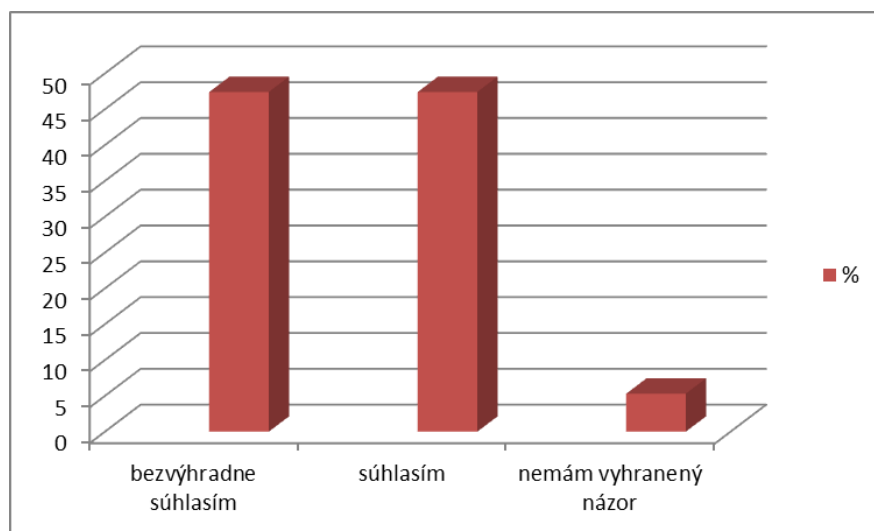
Na položku dotazníka č. 1 – **Pri výchove a vzdelávaní žiakov s PAP postupujem podľa VP pre žiakov s PAP (2017)** – odpovedalo 19 (100 %) respondentov z LVS.

94,8 % (18) respondentov pri výchove a vzdelávaní žiakov s PAP v LVS postupuje podľa VP pre PAP, 5,3 % (1) respondentov nemalo na to vyhraný názor (Tab. 38 a Graf 10).

Tab. 38 Pri výchove a vzdelávaní žiakov s PAP postupujem podľa VP pre PAP (2017)

	Počet	%
Bezvýhradne súhlasím	9	47,4
Súhlasím	9	47,4
Nemám vyhraný názor	1	5,3
Spolu	19	100

Graf 10 Pri výchove a vzdelávaní žiakov s PAP postupujem podľa VP pre PAP (2017)

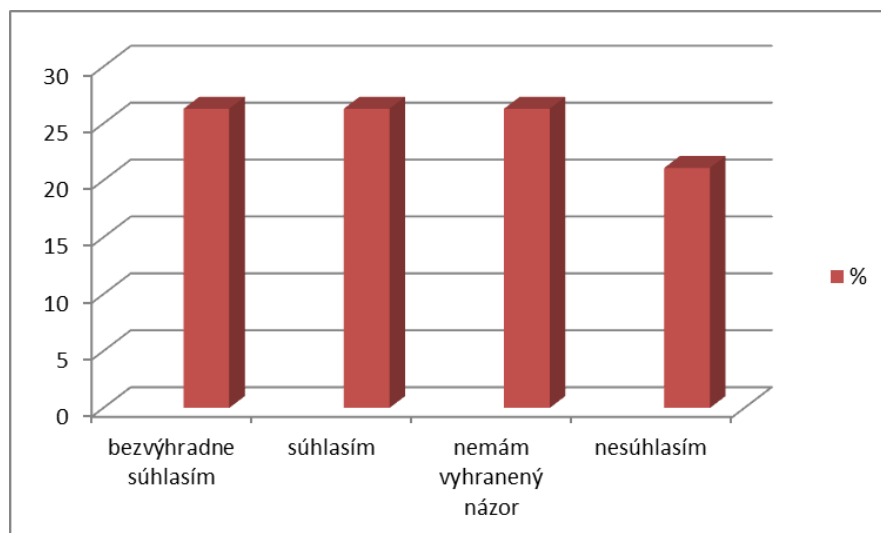

Na položku dotazníka č. 2, či **špecifický vyučovací predmet terapeuticko-korekčné cvičenia napomáha pri výchove a vzdelávaní žiakov s PAP**, odpovedalo 19 (100 %) respondentov. Výsledky ukázali, že 52,6 % (10) respondentov súhlasilo, že tento špecifický vyučovací predmet napomáha pri výchove a vzdelávaní žiakov s PAP, 26,3 % (5) respondentov nemalo na to vyhraný názor a 21,1 % (4) respondentov s tým nesúhlasilo (Tab.39 a Graf 11).

Tab. 39 Napomáhanie špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia pri výchove a vzdelávaní žiakov s PAP

	Počet	%
Bezvýhradne súhlasím	5	26,3
Súhlasím	5	26,3
Nemám vyhraný názor	5	26,3
Nesúhlasím	4	21,1
Spolu	19	100

Graf 11 Napomáhanie špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia pri výchove a vzdelávaní žiakov s PAP

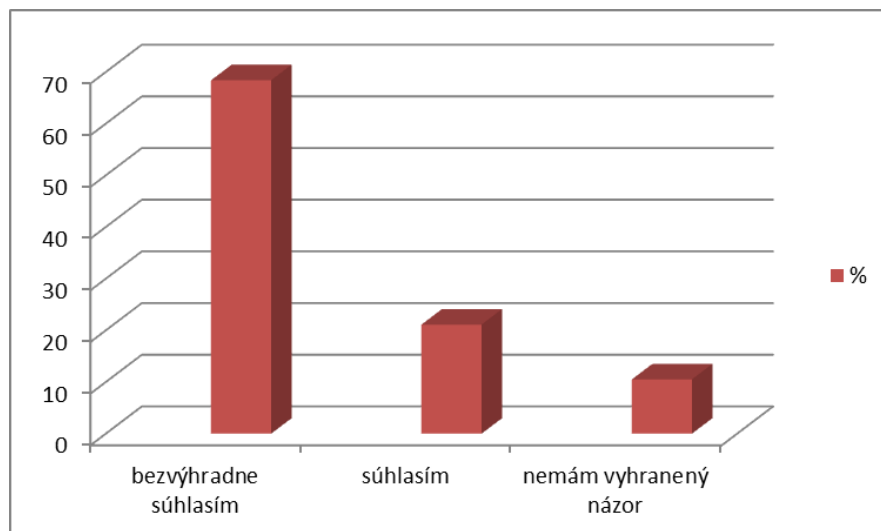

Na položku dotazníka č. 3 – **Pri tvorbe učebných osnov špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia je potrebná spolupráca odborného tímu (napr. psychológa, špeciálneho pedagóga, liečebného pedagóga ap.)** – odpovedalo 19 (100 %) respondentov. 89,5 % (17) respondentov súhlasilo a 10,5 % (2) respondentov nemalo na daný problém vyhranený názor (Tab. 40 a Graf 12).

Tab. 40 Spolupráca odborného tímu pri tvorbe učebných osnov špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia

	Počet	%
Bezvýhradne súhlasím	13	68,4
Súhlasím	4	21,1
Nemám vyhranený názor	2	10,5
Spolu	19	100

Graf 12 Spolupráca odborného tímu pri tvorbe učebných osnov špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia

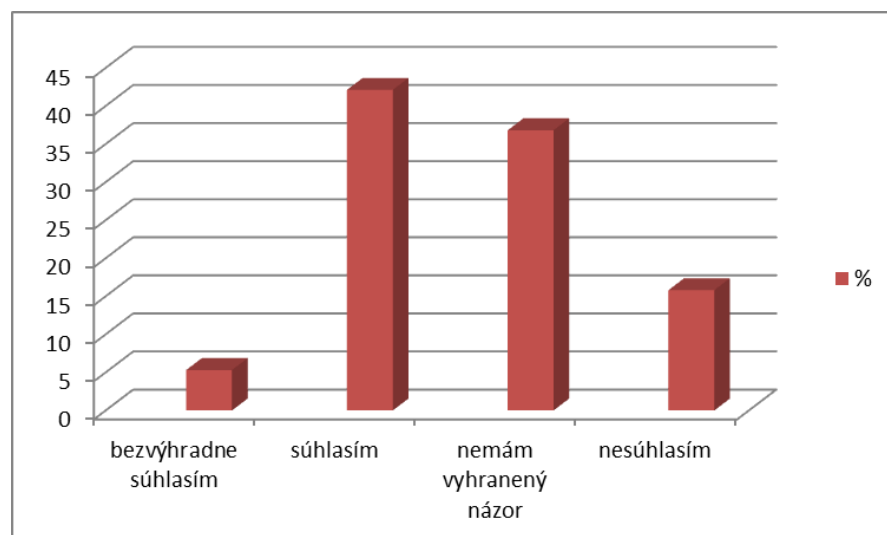

Na položku dotazníka č. 4, či **obsah špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia je potrebné doplniť**, z 19 (100 %) respondentov súhlasne odpovedalo 47,4 % (9) respondentov, 15,8 % (3) respondentov nesúhlasilo a 36,8 % (7) respondentov nemalo na to vyhraný názor (Tab. 41 a Graf 13).

Tab. 41 Doplnenie obsahu špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia

	Počet	%
Bezvýhradne súhlasím	1	5,3
Súhlasím	8	42,1
Nemám vyhraný názor	7	36,8
Nesúhlasím	3	15,8
Spolu	19	100

Graf 13 Doplnenie obsahu špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia

Podľa vyjadrenia respondentov z LVS, obsah špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia je potrebné doplniť. Respondenti zo ZŠ nemali na túto problematiku vyhraný názor.

Na položku dotazníka č. 5, či je potrebný špeciálny pedagóg pri realizácii špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia, odpovedalo 19 (100 %) respondentov.

73,7 % (14) respondentov potvrdilo, že pri realizácii špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia je potrebný špeciálny pedagóg. 21,1 % (4) respondentov nemali na túto tému vyhraný názor a 5,3 % (1) respondentov nesúhlasilo (Tab. 42).

Tab. 42 Potreba špeciálneho pedagóga pri realizácii špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia

	Počet	%
Bezvýhradne súhlasím	8	42,1
Súhlasím	6	31,6
Nemám vyhranený názor	4	21,1
Nesúhlasím	1	5,3
Spolu	19	100

Na položku dotazníka č. 6, či je **potrebný pri realizácii špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia psychológ**, odpovedalo 19 (100 %) respondentov. 79 % (15) respondentov súhlasilo a 21,1 % (4) respondentov nemalo na to vyhranený názor (Tab. 43).

Tab. 43 Potreba psychológa pri realizácii špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia

	Počet	%
Bezvýhradne súhlasím	11	57,9
Súhlasím	4	21,1
Nemám vyhranený názor	4	21,1
Spolu	19	100

Na položku dotazníka č. 7, či je **potrebný pri realizácii špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia liečebný pedagóg**, odpovedalo 19 (100 %) respondentov.

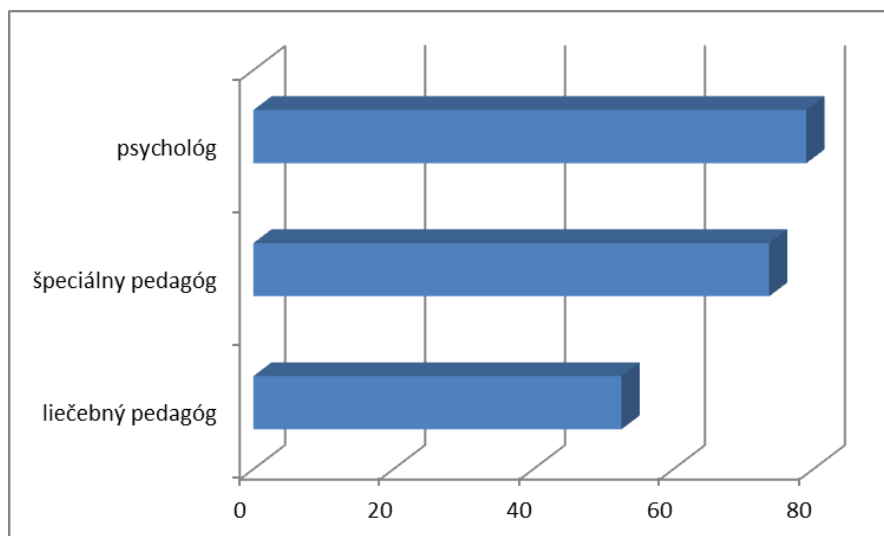
52,60 % (10) respondentov súhlasilo, že pri realizácii špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia je potrebný liečebný pedagóg. Znepokojujúca je neistá odpoveď 47,4 % (9) respondentov, ktorí nemali na túto tému vyhranený názor (Tab. 44).

Tab. 44 Potreba liečebného pedagóga pri realizácii špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia

	Počet	%
Bezvýhradne súhlasím	3	15,8
Súhlasím	7	36,8
Nemám vyhranený názor	9	47,4
Spolu	19	100

Z výsledkov z prieskumu (tabuľky 42 až 44) vyplýva, že respondenti z LVS súhlasili s tým, že pri realizácii špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia sú potrební odborní zamestnanci: **psychológ, špeciálny pedagóg a liečebný pedagóg** (Graf 14).

Graf 14 Poradie dôležitosti odborných zamestnancov pri realizácii špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia

Na položku dotazníka č. 8, či je časová dotácia špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia pre žiaka s PAP v školskej integrácii (1 vyučovacia hodina pre 1. stupeň) postačujúca, odpovedalo 19 (100 %) respondentov z LVS.

42,1 % (8) respondentov vyjadrilo nesúhlas s tým, že 1 vyučovacia hodina špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia na 1. stupni ZŠ je postačujúca.

31,6 % (6) respondentov na túto tému nemalo vyhranený názor a 26,3 % (5) respondentov s tým súhlasilo (Tab. 45).

Tab. 45 Názor respondentov z LVS na časovú dotáciu - terapeuticko-korekčné cvičenia - školská integrácia (1 vyučovacia hodina pre 1. stupeň)

	Počet	%
Bezvýhradne súhlasím	2	10,5
Súhlasím	3	15,8
Nemám vyhranený názor	6	31,6
Nesúhlasím	5	26,3
Rozhodne nesúhlasím	3	15,8
Spolu	19	100

Na položku dotazníka č. 9, či je časovú dotáciu špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia pre žiaka s PAP v školskej integrácii - 1. stupeň potrebné zvýšiť na 2 vyučovacie hodiny, odpovedalo 19 (100 %) respondentov z LVS.

42,1 % (8) respondentov nemalo vyhranený názor na to, či je potrebné na 1. stupni ZŠ zvýšiť na 2 vyučovacie hodiny špecifický vyučovací predmet terapeuticko-korekčné cvičenia.

36,9 % (7) respondentov súhlasilo so zvýšením vyučovacích hodín a 21 % (4) tým nesúhlasilo (Tab. 46).

Tab. 46 Názor respondentov z LVS na časovú dotáciu - terapeuticko-korekčné cvičenia - školská integrácia - 1. stupeň, zvýšiť na 2 vyučovacie hodiny

	Počet	%
Bezvýhradne súhlasím	4	21,1
Súhlasím	3	15,8
Nemám vyhraný názor	8	42,1
Nesúhlasím	2	10,5
Rozhodne nesúhlasím	2	10,5
Spolu	19	100

Na položku dotazníka č. 10, či je časová dotácia špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia pre žiaka s PAP v školskej integrácii (2 vyučovacie hodiny pre 2. stupeň) postačujúca, odpovedalo 19 (100 %) respondentov z LVS.

42,1 % (8) respondentov nemalo vyhraný názor na túto tému. 36,9 % (7) respondentov nesúhlasilo s tým, že 2 vyučovacie hodiny špecifického vyučovacieho predmetu na 2. stupni ZŠ sú postačujúce. 21,1 % (4) respondentov súhlasilo (Tab. 47).

Tab. 47 Názor respondentov z LVS na časovú dotáciu - terapeuticko-korekčné cvičenia - školská integrácia - 2 vyučovacie hodiny pre 2. stupeň

	Počet	%
Súhlasím	4	21,1
Nemám vyhraný názor	8	42,1
Nesúhlasím	4	21,1
Rozhodne nesúhlasím	3	15,8
Spolu	19	100

Na položku dotazníka č. 11, či je časovú dotáciu špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia pre žiaka s PAP v školskej integrácii - 2. stupeň potrebné zvýšiť na 3 vyučovacie hodiny, odpovedalo 19 (100 %) respondentov z LVS.

52,6 % (10) respondentov nemalo na to vyhraný názor, 26,4 % (5) respondentov súhlasilo a 21,1 % (4) respondentov nesúhlasilo (Tab. 48).

Tab. 48 Názor respondentov z LVS na časovú dotáciu - terapeuticko-korekčné cvičenia - školská integrácia - 2. stupeň, zvýšenie na 3 vyučovacie hodiny

	Počet	%
Bezvýhradne súhlasím	4	21,1
Súhlasím	1	5,3
Nemám vyhraný názor	10	52,6
Nesúhlasím	1	5,3
Rozhodne nesúhlasím	3	15,8
Spolu	19	100

Na položku dotazníka č. 12, či je časovú dotáciu špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia pre žiaka s PAP v školskej integrácii - 2. stupeň potrebné znížiť na 1 vyučovaciu hodinu, odpovedalo 19 (100 %) respondentov z LVS. 52,6 % (10) respondentov nemalo na to vyhraný názor, 36,8 % (7) respondentov s tým nesúhlasilo a 10,5 % (2) respondentov súhlasilo (Tab. 49).

Tab. 49 Názor respondentov z LVS na časovú dotáciu - terapeuticko-korekčné cvičenia - školská integrácia - 2. stupeň, zníženie na 1 vyučovaciu hodinu

	Počet	%
Bezvýhradne súhlasím	2	10,5
Nemám vyhraný názor	10	52,6
Nesúhlasím	2	10,5
Rozhodne nesúhlasím	5	26,3
Spolu	19	100

Na položku dotazníka č. 13, či je časová dotácia špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia v LVS (3 vyučovacie hodiny pre 1. stupeň) postačujúca, odpovedalo 19 (100%) respondentov. 57,9 % (11) respondentov súhlasilo s tým, že 3 vyučovacie hodiny sú postačujúce, 26,3 % (5) respondentov nemalo na to vyhraný názor a 15,8 % (3) respondentov s tým nesúhlasilo (Tab. 50).

Tab. 50 Časová dotácia špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia v LVS (3 vyučovacie hodiny pre 1. stupeň) je postačujúca

	Počet	%
Bezvýhradne súhlasím	6	31,6
Súhlasím	5	26,3
Nemám vyhraný názor	5	26,3
Nesúhlasím	1	5,3
Rozhodne nesúhlasím	2	10,5
Spolu	19	100

Na položku dotazníka č. 14, či je časovú dotáciu špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia pre 1. stupeň v LVS potrebné zvýšiť o 1 vyučovaciu hodinu, odpovedalo 19 (100 %) respondentov. 47,4 % (9) respondentov nesúhlasilo s tým, že je potrebné zvýšiť časovú dotáciu špecifického vyučovacieho predmetu o 1 vyučovaciu hodinu. Rovnaký počet respondentov 47,4 % (9) nemalo na to vyhraný názor. 5,3% (1) respondentov súhlasilo (Tab. 51).

Tab. 51 Časovú dotáciu špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia pre 1. stupeň v LVS je potrebné zvýšiť o 1 vyučovaciu hodinu

	Počet	%
Bezvýhradne súhlasím	1	5,3
Nemám vyhraný názor	9	47,4
Nesúhlasím	5	26,3
Rozhodne nesúhlasím	4	21,1
Spolu	19	100

Na položku dotazníka č. 15, či je časovú dotáciu špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia pre 1. stupeň v LVS potrebné znížiť o 1 vyučovaciu hodinu, odpovedalo 19 (100 %) respondentov.

36,8 % (7) respondentov nesúhlasilo a rovnaký počet 36,8 % (7) nemalo na to vyhraný názor, či je potrebné znížiť časovú dotáciu špecifického vyučovacieho predmetu o 1 vyučovaciu hodinu. 26,3 % (5) respondentov súhlasilo so znížením o 1 vyučovaciu hodinu (Tab. 52).

Tab. 52 Časovú dotáciu špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia pre 1. stupeň v LVS je potrebné znížiť o 1 vyučovaciu hodinu

	Počet	%
Bezvýhradne súhlasím	2	10,5
Súhlasím	3	15,8
Nemám vyhraný názor	7	36,8
Nesúhlasím	2	10,5
Rozhodne nesúhlasím	5	26,3
Spolu	19	100

Na položku dotazníka č. 16, či je časová dotácia špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia v LVS pre 2. stupeň postačujúca, odpovedalo 19 (100 %) respondentov.

42,1 % (8) respondentov súhlasilo a rovnaký počet, 42,1 % (8), nemalo vyhraný názor, či je platná časová dotácia špecifického vyučovacieho predmetu postačujúca. 15,8 % (3) respondentov s tým nesúhlasilo (Tab. 53).

Tab. 53 Časová dotácia špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia v LVS pre 2. stupeň je postačujúca

	Počet	%
Bezvýhradne súhlasím	6	31,6
Súhlasím	2	10,5
Nemám vyhraný názor	8	42,1
Nesúhlasím	1	5,3
Rozhodne nesúhlasím	2	10,5
Spolu	19	100

Na položku dotazníka č. 17, či je potrebné časovú dotáciu špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia pre 2. stupeň v LVS zvýšiť o 1 vyučovaciu hodinu, odpovedalo 19 (100 %) respondentov

47,4 % (9) respondentov nesúhlasilo s tým, že je potrebné zvýšiť časovú dotáciu špecifického vyučovacieho predmetu o 1 vyučovaciu hodinu. 42,1 % (8) respondentov nemalo na to vyhraný názor. 10,5 % (2) súhlasilo s tým, aby sa zvýšil existujúci platný počet vyučovacích hodín o 1 vyučovaciu hodinu (Tab. 54).

Tab. 54 Časovú dotáciu špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia pre 2. stupeň v LVS je potrebné zvýšiť o 1 vyučovaciu hodinu

	Počet	%
Bezvýhradne súhlasím	2	10,5
Nemám vyhraný názor	8	42,1
Nesúhlasím	4	21,1
Rozhodne nesúhlasím	5	26,3
Spolu	19	100

Na položku dotazníka č. 18, či je časovú dotáciu špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia pre 2. stupeň v LVS potrebné znížiť o 1 vyučovaciu hodinu, odpovedalo 19 (100 %) respondentov.

47,4 % (9) respondentov s tým nesúhlasilo, aby sa časová dotácia špecifického vyučovacieho predmetu znížila o 1 vyučovaciu hodinu.

31,6 % (6) respondentov nemalo na to vyhraný názor a 21 % (4) respondentov s tým súhlasilo (Tab. 55).

Tab. 55 Časovú dotáciu špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia pre 2. stupeň v LVS je potrebné znížiť o 1 vyučovaciu hodinu

	Počet	%
Bezvýhradne súhlasím	2	10,5
Súhlasím	2	10,5
Nemám vyhraný názor	6	31,6
Nesúhlasím	4	21,1
Rozhodne nesúhlasím	5	26,3
Spolu	19	100

Na položku dotazníka č. 19, či realizáciu špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia je vhodné zaradiť na posledné vyučovacie hodiny, odpovedalo 19 (100 %) respondentov.

52,6% (10) respondentov súhlasilo s tým, že terapeuticko-korekčné cvičenia je vhodné zaradiť na posledné vyučovacie hodiny, 31,6 % (6) respondentov nesúhlasilo a 15,8 % (3) nemali na to vyhraný názor (Tab. 56).

Tab. 56 Realizáciu špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia je vhodné zaradiť na posledné vyučovacie hodiny

	Počet	%
Bezvýhradne súhlasím	3	15,8
Súhlasím	7	36,8
Nemám vyhranený názor	3	15,8
Nesúhlasím	3	15,8
Rozhodne nesúhlasím	3	15,8
Spolu	19	100

Na položku dotazníka č. 20, či **žiaci s PAP prejavujú záujem o špecifický vyučovací predmet terapeuticko-korekčné cvičenia**, odpovedalo 19 (100 %) respondentov.

47,4 % (9) respondentov súhlasilo s tým, že žiaci s PAP prejavujú záujem o špecifický vyučovací predmet terapeuticko-korekčné cvičenia. 42,1 % (8) nemalo na to vyhranený názor a 10,6 % (2) respondentov s tým nesúhlasilo (Tab. 57).

Tab. 57 Žiaci s PAP prejavujú záujem o špecifický vyučovací predmet terapeuticko-korekčné cvičenia

	Počet	%
Bezvýhradne súhlasím	4	21,1
Súhlasím	5	26,3
Nemám vyhranený názor	8	42,1
Nesúhlasím	1	5,3
Rozhodne nesúhlasím	1	5,3
Spolu	19	100

Na položku dotazníka č. 21, či **absolvovanie špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia pozitívne pôsobí na výchovno-vzdelávacie výsledky žiaka s PAP**, odpovedalo 19 (100 %) respondentov.

42,2 % (8) respondentov súhlasilo s tým, že absolvovanie špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia pozitívne pôsobí na výchovno-vzdelávacie výsledky žiaka s PAP. 10,5 % (2) respondentov s tým nesúhlasilo a až 47,4 % (9) respondentov nemalo na túto problematiku vyhranený názor (Tab. 58).

Tab. 58 Pozitívny vplyv špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia na výchovno-vzdelávacie výsledky žiaka s PAP

	Počet	%
Bezvýhradne súhlasím	4	21,1
Súhlasím	4	21,1
Nemám vyhranený názor	9	47,4
Nesúhlasím	2	10,5
Spolu	19	100

Na položku dotazníka č. 22, či **pedagogickí a odborní zamestnanci školy poznajú legislatívne podmienky vzdelávania žiaka s PAP**, odpovedalo 19 (100 %) respondentov. 84,3 % (16) respondentov s tým súhlasilo, nevyhraný názor malo 10,5 % (2) respondentov a 5,3 % (1) respondentov s tým nesúhlasilo (Tab. 59).

Tab. 59 Pedagogickí a odborní zamestnanci školy poznajú legislatívne podmienky vzdelávania žiaka s PAP

	Počet	%
Bezvýhradne súhlasím	4	21,1
Súhlasím	12	63,2
Nemám vyhraný názor	2	10,5
Nesúhlasím	1	5,3
Spolu	19	100

Na položku dotazníka č. 23, či **pedagogickí zamestnanci školy (učitelia a vychovávatelia) vedia, na koho sa obrátiť s prípadnými problémami pri výchove a vzdelávaní žiaka s PAP**, odpovedalo 19 (100 %) respondentov. 79 % (15) respondentov s tým súhlasilo, 15,8 % (3) respondentov nemalo na to vyhraný názor a 5,3 % (1) respondentov s tým nesúhlasilo (Tab. 60).

Tab. 60 Pedagogickí zamestnanci školy vedia, na koho sa obrátiť s prípadnými problémami pri výchove a vzdelávaní žiaka s PAP

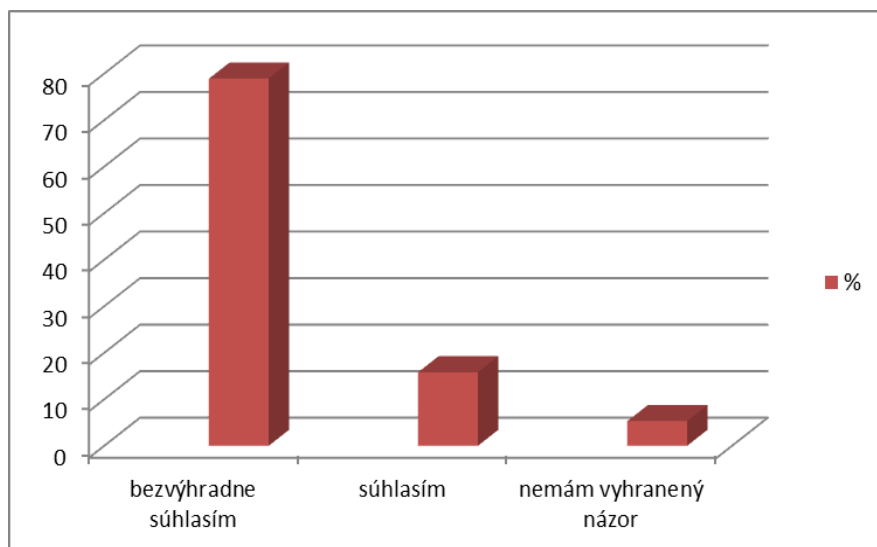
	Počet	%
Bezvýhradne súhlasím	6	31,6
Súhlasím	9	47,4
Nemám vyhraný názor	3	15,8
Nesúhlasím	1	5,3
Spolu	19	100

Na položku dotazníka č. 24, či si **prítomnosť žiaka s PAP na výchovno-vzdelávacom procese vyžaduje zvýšenú pozornosť pedagóga**, odpovedalo 19 (100 %) respondentov. 94,7 % (18) respondentov s tým súhlasilo a 5,3 % (1) nemalo na to vyhraný názor (Tab. 61 a Graf 15).

Tab. 61 Potreba zvýšenej pozornosti pedagóga pri prítomnosti žiaka s PAP na výchovno-vzdelávacom procese

	Počet	%
Bezvýhradne súhlasím	15	78,9
Súhlasím	3	15,8
Nemám vyhraný názor	1	5,3
Spolu	19	100

Graf 15 Potreba zvýšenej pozornosti pedagóga pri prítomnosti žiaka s PAP na výchovno-vzdelávacom procese

Na položku dotazníka č. 25 – **Práca učiteľa so žiakom s PAP na vyučovaní nie je na úkor žiakov bez zdravotného znevýhodnenia** – odpovedalo 19 (100 %) respondentov.

Zaujímalo nás názor na túto položku dotazníka aj respondentov z LVS, napriek tomu, že nepracujú na vyučovaní so žiakmi bez zdravotného znevýhodnenia.

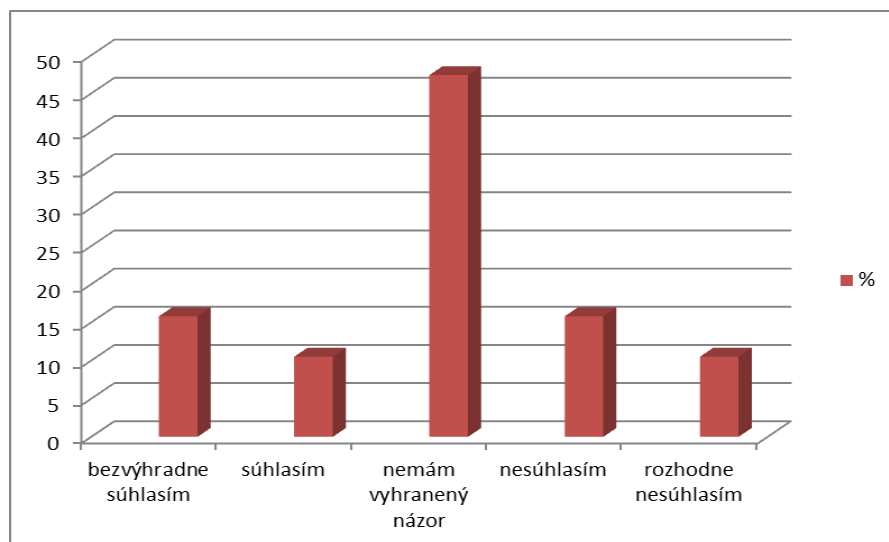
47,4 % (9) respondentov nemalo na to vyhranený názor.

26,3 % (5) respondentov s tým súhlasilo a rovnaký počet respondentov, 26,3 % (5), s tým nesúhlasilo (Tab. 62 a Graf 16).

Tab. 62 Práca učiteľa so žiakom s PAP na vyučovaní nie je na úkor žiakov bez zdravotného znevýhodnenia – názor respondentov z LVS

	Počet	%
Bezvýhradne súhlasím	3	15,8
Súhlasím	2	10,5
Nemám vyhranený názor	9	47,4
Nesúhlasím	3	15,8
Rozhodne nesúhlasím	2	10,5
Spolu	19	100

Graf 16 Práca učiteľa so žiakom s PAP na vyučovaní nie je na úkor žiakov bez zdravotného znevýhodnenia – názor respondentov z LVS

Na položku dotazníka č. 26, či **práca so žiakom s PAP na vyučovaní si vyžaduje prítomnosť asistenta učiteľa**, odpovedalo 19 (100 %) respondentov. 47,4 % (9) respondentov nemalo na túto tému vyhranený názor, 31,6 % (6) respondentov súhlasilo a 21,1 % (4) respondentov nesúhlasilo (Tab. 63).

Tab. 63 Práca so žiakom s PAP na vyučovaní si vyžaduje prítomnosť asistenta učiteľa

	Počet	%
Bezvýhradne súhlasím	1	5,3
Súhlasím	5	26,3
Nemám vyhranený názor	9	47,4
Nesúhlasím	3	15,8
Rozhodne nesúhlasím	1	5,3
Spolu	19	100

Na položku dotazníka č. 27, či **vedenie školy flexibilne poskytuje učiteľom pri vzdelávaní žiakov s PAP dostatočnú podporu**, odpovedalo 19 (100 %) respondentov. 68,5 % (13) respondentov súhlasilo s tým, že vedenie školy flexibilne poskytuje učiteľom pri vzdelávaní žiakov s PAP dostatočnú podporu. 31,6 % (6) respondentov nemalo na to vyhranený názor (Tab. 64).

Tab. 64 Vedenie školy flexibilne poskytuje učiteľom pri vzdelávaní žiakov s PAP podporu

	Počet	%
Bezvýhradne súhlasím	4	21,1
Súhlasím	9	47,4
Nemám vyhranený názor	6	31,6
Spolu	19	100

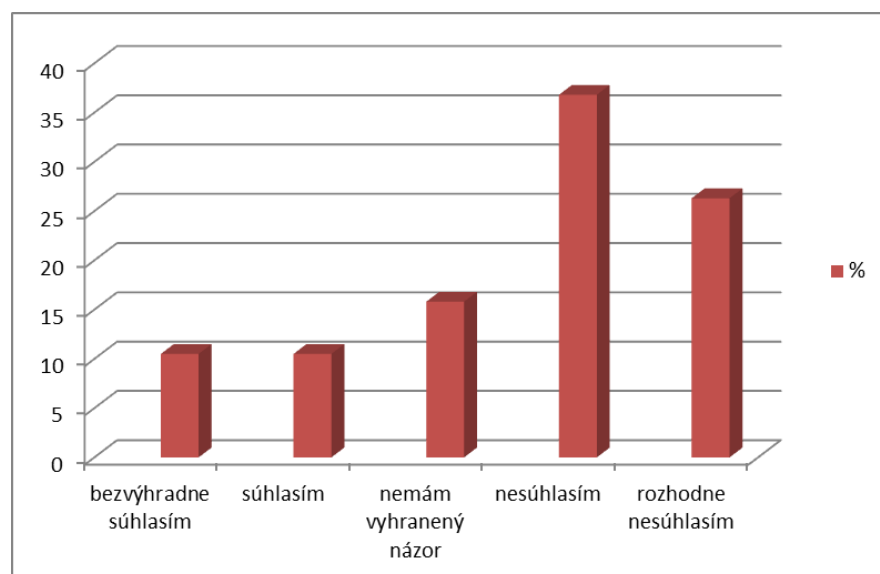
Na položku dotazníka č. 28, či **vedenie školy má problém s odborným zabezpečením špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia**, odpovedalo 19 (100 %) respondentov.

63 % (12) respondentov nesúhlasilo s tým, že vedenia LVS majú problém s odborným zabezpečením špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia. 21,2 % (4) respondentov s tým súhlasilo a 15,8 % (3) respondentov nemalo na to vyhraný názor (Tab. 65 a Graf 17).

Tab. 65 Odborné zabezpečenie špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia

	Počet	%
Bezvýhradne súhlasím	2	10,5
Súhlasím	2	10,5
Nemám vyhraný názor	3	15,8
Nesúhlasím	7	36,8
Rozhodne nesúhlasím	5	26,3
Spolu	19	100

Graf 17 Odborné zabezpečenie špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia

Na položku dotazníka č. 29, či **rodičia žiaka s PAP v školskej integrácii aktívne spolupracujú so školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie (CŠPP, CPPPaP)**, odpovedalo 19 (100 %) respondentov.

47,4 % (9) respondentov nemalo vyhraný názor na danú problematiku. 36,8 % (7) súhlasilo a 15,8 % (3) nesúhlasilo s tým, že rodičia žiaka v školskej integrácii spolupracujú so školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie (Tab. 66).

Tab. 66 Aktívna spolupráca rodičov žiaka s PAP v školskej integrácii so školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie

	Počet	%
Súhlasím	7	36,8
Nemám vyhranený názor	9	47,4
Nesúhlasím	1	5,3
Rozhodne nesúhlasím	2	10,5
Spolu	19	100

7 Zhrnutie výsledkov prieskumu

Porucha aktivity a pozornosti ovplyvňuje učebné výsledky, správanie a sociálne vzťahy žiaka a vyžaduje si špecifický prístup vo vzdelávaní.

V zmysle platnej legislatívy sa pri výchove a vzdelávaní žiakov s poruchou aktivity a pozornosti postupuje podľa Vzdelávacieho programu pre žiakov s poruchou aktivity a pozornosti pre primárne vzdelávanie a nižšie stredné vzdelávanie (2017). VP pre PAP obsahuje špecifiká, na ktoré je nevyhnuté prihliadať pri výchove a vzdelávaní žiakov s PAP vo všetkých školách a špeciálnych výchovných zariadeniach, v ktorých sú vzdelávaní.

V nadväznosti na školskú integráciu a trend inkluzívneho vzdelávania, je väčšina žiakov s PAP vzdelávaná v bežných základných školách. Žiakom s PAP je potrebné zabezpečiť porovnateľné podmienky výchovy a vzdelávania, bez ohľadu na to, či sú vzdelávaní v školskej integrácii, v špeciálnych triedach základnej školy alebo v triedach základnej školy pri LVS.

Cieľom prieskumu bolo zistiť skúsenosti a názory pedagógov z aplikácie/realizácie Vzdelávacieho programu pre žiakov s poruchou aktivity a pozornosti pre primárne vzdelávanie a nižšie stredné vzdelávanie (2017) v pedagogickej praxi.

Dotazník bol zaslaný v elektronickej podobe **1 037 školám**, ktoré vzdelávajú žiakov s poruchou aktivity a pozornosti. Z toho bolo **1 030 základných škôl** a **7 liečebno-výchovných sanatórií**.

Celkový počet **1 037** oslovených škôl/inštitúcií nepredstavuje 100 % vyplnených dotazníkov, pretože dotazník mohlo vyplniť aj viac respondentov z jednej školy/inštitúcie.

Dotazníkového šetrenia sa zúčastnilo spolu **333** respondentov.

Zo základných škôl, ktoré vzdelávajú žiakov s PAP v školskej integrácii, odpovedalo na dotazník **314** respondentov. Z LVS odpovedalo na dotazník **19** respondentov.

Očakávalo sa väčšie zapojenie škôl do dotazníkového prieskumu, vzhľadom na počet škôl (**1 037**), do ktorých boli zaslané dotazníky, a závažnosť riešenej problematiky.

Z počtu 333 dotazníkov, ktoré sa vrátili a ktoré sme vyhodnotili, môžeme vyvodit', že:

- ak pedagógovia zo ZŠ, a aj LVS, mali možnosť vyjadriť sa k realizácii vzdelávacieho programu pre žiakov s PAP a nevyužili ju, tak sú s VP pre PAP spokojní,
- pedagógovia nemajú vyhranený názor na danú problematiku (vzdelávanie žiakov s PAP), vzhľadom na skutočnosť, že VP pre PAP realizovali necelý školský rok,
- dotazníky neboli z pozície riaditeľa zariadenia posunuté smerom k pedagógom, preto bola nižšia návratnosť,
- pedagógovia nemali záujem sa do tejto aktivity zapojiť.

Zhrnutie výsledkov prieskumu je uvedené podľa jednotlivých **prieskumných otázok**.

1. Postupujú pedagógovia pri výchove a vzdelávaní žiakov s PAP podľa VP pre PAP?

Respondenti zo ZŠ – 76,1 % (239) respondentov uviedlo, že pri vzdelávaní žiakov s PAP postupuje podľa vzdelávacieho programu pre žiakov s PAP (2017), 6,7 % (21) respondentov nepostupuje a 17,2 % (54) respondentov nemalo na to vyhraný názor.

Respondenti z LVS – 94,8 % (18) respondentov uviedlo, že pri výchove a vzdelávaní žiakov s PAP v LVS postupuje podľa VP pre PAP, 5,3 % (1) respondentov nemalo na to vyhraný názor.

2. Napomáha vyučovanie špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia pri výchove a vzdelávaní žiakov s poruchou aktivity?

Respondenti zo ZŠ – 52,5 % (163) respondentov súhlasilo, že špecifický vyučovací predmet terapeuticko-korekčné cvičenia napomáha pri výchove a vzdelávaní žiakov s PAP. 11,3 % (35) respondentov s tým nesúhlasilo a 36,3 % (113) respondentov nemalo na danú problematiku vyhraný názor.

Respondenti z LVS – 52,6 % (10) respondentov súhlasilo s tým, že špecifický vyučovací predmet terapeuticko-korekčné cvičenia napomáha pri výchove a vzdelávaní žiakov s PAP, 21,1 % (4) nesúhlasilo a 26,3 % (5) na to nemalo vyhraný názor.

3. Je potrebná spolupráca odborného tímu pri tvorbe učebných osnov špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia?

Respondenti zo ZŠ – 86,8 % (271) respondentov uviedlo, že pri tvorbe učebných osnov špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia je potrebná spolupráca odborného tímu (napr. psychológa, špeciálneho pedagóga, liečebného pedagóga ap.), na danú problematiku nemalo vyhraný názor 10,9 % (34) a 2,2 % (7) respondentov s tým nesúhlasilo.

Respondenti z LVS – 89,5 % (17) respondentov súhlasilo, že pri tvorbe učebných osnov špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia je potrebná spolupráca odborného tímu (napr. psychológa, špeciálneho pedagóga, liečebného pedagóga ap.), 10,5 % (2) respondentov nemalo na to vyhraný názor.

4. Je potrebné obsah špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia doplniť o nový obsah?

Respondenti zo ZŠ – 47,7 % (147) respondentov súhlasilo, že je potrebné obsah špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia doplniť o nový obsah, taký istý počet respondentov – 47,7 % (147) – nemalo vyhraný názor, 4,6 % (14) respondentov s tým nesúhlasilo.

Respondenti z LVS – 47,4 % (9) súhlasilo, že je potrebné obsah špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia doplniť, 36,8 % (7) respondentov nemalo na to vyhraný názor a 15,8 % (3) respondentov s tým nesúhlasilo.

5. Je na realizáciu špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia potrebný špeciálny pedagóg, psychológ a liečebný pedagóg?

Respondenti zo ZŠ – pri realizácii špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia sú potrební:

- špeciálny pedagóg - 82,4 % (253) respondentov súhlasilo, 13,7 % (42) respondentov nemalo vyhraný názor a 3,9 % (12) respondentov nesúhlasilo,
- psychológ - 73,6 % (226) respondentov súhlasilo, 23,1 % (71) respondentov nemalo vyhraný názor a 3,3 % (10) respondentov nesúhlasilo,
- liečebný pedagóg - 45,5 % (141) respondentov nemalo vyhraný názor, 40,3 % (125) respondentov súhlasilo a 14,2 % (44) respondentov nesúhlasilo.

Respondenti z LVS – pri realizácii špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia sú potrební:

- psychológ – 79 % (15) respondentov súhlasilo a 21,1 % (4) respondentov nemalo na to vyhraný názor,
- špeciálny pedagóg - 73,7 % (14) respondentov súhlasilo, 21,1 % (4) respondentov nemalo vyhraný názor a 5,3 % (1) respondentov nesúhlasilo.
- liečebný pedagóg - 52,6 % (10) respondentov súhlasilo a 47,4 % (9) respondentov nemalo vyhraný názor.

6. Je časová dotácia špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia pre žiaka s PAP v školskej integrácii postačujúca?

Respondenti zo ZŠ – časová dotácia špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia pre žiaka s PAP v školskej integrácii:

1. stupeň ZŠ

- 1 vyučovacia hodina týždenne je postačujúca - 37,9 % (118) respondentov na danú položku nemalo vyhraný názor, 33,7 % (105) respondentov súhlasilo, že je postačujúca a 28,6 % (88) respondentov nesúhlasilo s tým, že je postačujúca 1 vyučovacia hodina,
- je potrebné zvýšiť na 2 vyučovacie hodiny – na danú problematiku nemalo 35,8 % (110) respondentov vyhraný názor, 34,8 % (107) respondentov súhlasilo so zvýšením na 2 vyučovacie hodiny, 29,3 % (90) respondentov s tým nesúhlasilo.

2. stupeň ZŠ

- 2 vyučovacie hodiny týždenne sú postačujúce – 43,5 % (133) respondentov nemalo vyhraný názor, 37,6 % (115) respondentov súhlasilo s tým, že 2 vyučovacie hodiny sú postačujúce a 19 % (58) respondentov s tým nesúhlasilo,
- je potrebné zvýšiť na 3 vyučovacie hodiny - 42,1 % (128) respondentov nesúhlasilo, 39,5 % (120) respondentov nemalo vyhraný názor a 18,4 % (56) respondentov s tým súhlasilo,
- je potrebné znížiť na 1 vyučovaciu hodinu – 45,9 % (139) respondentov nemalo vyhraný názor, 33 % (100) respondentov s tým nesúhlasilo a 21,2 % (64) respondentov súhlasilo.

7. Je časová dotácia špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia pre žiaka s PAP v LVS postačujúca?

Respondenti z LVS – časová dotácia špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia pre žiaka s PAP v LVS:

1. stupeň ZŠ v LVS

- 3 vyučovacie hodiny sú postačujúce – 57,9 % (11) respondentov súhlasilo, 26,3 % (5) respondentov nemalo na to vyhraný názor a 15,8 % (3) respondentov s tým nesúhlasilo,
- je potrebné zvýšiť o 1 vyučovaciu hodinu – 47,4 % (9) respondentov nesúhlasilo a rovnaký počet respondentov 47,4 % (9) nemalo na to vyhraný názor. 5,3 % (1) respondentov s tým súhlasilo,

- je potrebné znížiť o 1 vyučovaciu hodinu - 36,8 % (7) respondentov nesúhlasilo a rovnaký počet 36,8 % (7) nemalo na to vyhraný názor. 26,3 % (5) respondentov súhlasilo so znížením o 1 vyučovaciu hodinu.

2. stupeň v LVS

- platná časová dotácia je postačujúca – 42,1 % (8) respondentov súhlasilo a rovnaký počet, 42,1 % (8), na to nemalo vyhraný názor. 15,8 % (3) respondentov s tým nesúhlasilo,
- je potrebné zvýšiť o 1 vyučovaciu hodinu – 47,4 % (9) respondentov nesúhlasilo, 42,1 % (8) respondentov nemalo na to vyhraný názor. 10,5 % (2) súhlasilo s tým, aby sa zvýšil existujúci platný počet vyučovacích hodín špecifického vyučovacieho predmetu o 1 vyučovaciu hodinu,
- je potrebné znížiť o 1 vyučovaciu hodinu – 47,4 % (9) respondentov s tým nesúhlasilo, 31,6 % (6) respondentov nemalo vyhraný názor a 21 % (4) respondentov súhlasilo.

8. Majú žiaci s PAP, podľa názoru pedagógov, záujem o špecifický vyučovací predmet terapeuticko-korekčné cvičenia?

Respondenti zo ZŠ – 45,8 % (141) respondentov nemalo vyhraný názor na to, či žiaci s PAP prejavujú záujem o špecifický vyučovací predmet terapeuticko-korekčné cvičenia. 37,6 % (116) respondentov súhlasilo s tým, že žiaci s PAP majú záujem a 16,6 % (51) respondentov s tým nesúhlasilo.

Respondenti z LVS – 47,4 % (9) respondentov súhlasilo, že žiaci s PAP majú záujem o špecifický vyučovací predmet terapeuticko-korekčné cvičenia, 42,1 % (8) respondentov nemalo na to vyhraný názor, 10,6 % (2) respondentov s tým nesúhlasilo.

9. Pôsobí pozitívne absolvovanie špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia na výchovno-vzdelávacie výsledky žiakov s PAP?

Respondenti zo ZŠ – podľa 57 % (179) respondentov absolvovanie špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia pozitívne pôsobí na výchovno-vzdelávacie výsledky žiaka s PAP, 8,4 % (26) respondentov s tým nesúhlasilo a 34,1 % (106) respondentov nemalo na daný problém vyhraný názor.

Respondenti z LVS – 42,2 % (8) respondentov súhlasilo s tým, že absolvovanie špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia pozitívne pôsobí na výchovno-vzdelávacie výsledky žiaka s PAP. 10,5 % (2) respondentov nesúhlasilo a až 47,4 % (9) respondentov nemalo na to vyhraný názor.

10. Vyžaduje si prítomnosť žiaka s PAP v školskej integrácii na výchovno-vzdelávacom procese zvýšenú pozornosť pedagóga?

Respondenti zo ZŠ – 94,5 % (296) respondentov uviedlo, že prítomnosť žiaka s PAP v školskej integrácii na výchovno-vzdelávacom procese si vyžaduje zvýšenú pozornosť pedagóga. 1,9 % (6) respondentov s tým nesúhlasilo a 3,5 % (11) respondentov nemalo na to vyhraný názor.

Respondenti z LVS – 94,7 % (18) respondentov s tým súhlasilo, že prítomnosť žiaka s PAP v školskej integrácii na výchovno-vzdelávacom procese si vyžaduje zvýšenú pozornosť pedagóga a 5,3 % (1) respondentov nemalo na to vyhraný názor.

Na uvedenú problematiku majú obidve skupiny respondentov identický názor.

11. Je práca učiteľa so žiakom s PAP na vyučovaní na úkor žiakov bez zdravotného znevýhodnenia?

Respondenti zo ZŠ – s tým, že práca učiteľa so žiakom s PAP na vyučovaní **nie je na úkor** žiakov bez zdravotného znevýhodnenia nesúhlasilo 55,8 % (173) respondentov, súhlasilo 24,5 % (76) respondentov a 19,7 % (61) respondentov nemalo na daný problém vyhraný názor.

12. Vyžaduje si práca so žiakom s PAP na vyučovaní prítomnosť asistenta učiteľa?

Respondenti zo ZŠ – 85,7 % (268) respondentov uviedlo, že práca so žiakom s PAP na vyučovaní si vyžaduje prítomnosť asistenta učiteľa, s týmto názorom nesúhlasilo 3,2 % (10) a 11,2 % (35) nemalo vyhraný názor.

13. Majú vedenia škôl problém s odborným zabezpečením špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia?

Respondenti zo ZŠ – 48,7 % (151) respondentov uviedlo, že vedenie školy problém s odborným zabezpečením špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia, 28,1 % (87) respondentov uviedlo, že nemá s tým problém a 23,2 % (72) respondentov nemalo na to vyhraný názor.

Respondenti z LVS – 63 % (12) respondentov nesúhlasilo s tým, že vedenie LVS má problém s odborným zabezpečením špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia. 21,2 % (4) respondentov súhlasilo, že majú problém a 15,8 % (3) respondentov nemalo na daný problém vyhraný názor.

14. Spolupracujú rodičia žiaka v školskej integrácii so školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie?

Respondenti zo ZŠ – podľa názoru 50 % (156) respondentov, rodičia žiaka v školskej integrácii aktívne spolupracujú so školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie. 22,7 % (71) respondentov s tým nesúhlasilo a 27,2 % (85) respondentov nemalo na to vyhraný názor.

Respondenti z LVS – 47,4 % (9) respondentov nemalo na to vyhraný názor, 36,8 % (7) respondentov súhlasilo a 15,8 % (3) respondentov nesúhlasilo s tým, že rodičia žiaka v školskej integrácii spolupracujú so školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie.

Závery a odporúčania

Výsledky dotazníkového prieskumu aplikácie Vzdelávacieho programu pre žiakov s poruchou aktivity a pozornosti pre primárne vzdelávanie a nižšie stredné vzdelávanie (2017) v pedagogickej praxi priniesli nasledovné odpovede na prieskumné otázky. Predpokladáme, že tieto odpovede budú východiskami pre ďalšie skúmanie a riešenie danej problematiky.

Z výsledkov prieskumu vyplýva:

- 76,1 % (ZŠ) a 94,8 % (LVS) respondentov skúmaného súboru pri vzdelávaní žiakov s PAP postupuje podľa vzdelávacieho programu pre žiakov s PAP (2017),
- 52,5 % (ZŠ) respondentov a 52,6 % (LVS) respondentov súhlasilo s tým, že špecifický vyučovací predmet terapeuticko-korekčné cvičenia napomáha pri výchove a vzdelávaní žiakov s PAP,
- 86,8 % (ZŠ) respondentov a 89,5 % (LVS) respondentov uviedlo, že pri tvorbe učebných osnov špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia je potrebná spolupráca odborného tímu (napr. psychológa, špeciálneho pedagóga, liečebného pedagóga ai.),
- 47,7 % (ZŠ) respondentov súhlasilo, a zároveň taký istý počet respondentov 47,7 % (ZŠ) nemalo vyhranený názor na to, že je potrebné obsah špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia doplniť o nový obsah,
- 47,4 % (LVS) respondentov súhlasilo s tým, že obsah špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia je potrebné doplniť,
- respondenti zo ZŠ potvrdili, že pri výučbe špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia sú potrební: špeciálny pedagóg – 82,4 % a psychológ – 73,6 %, respondenti z LVS uviedli poradie potrebnosti: psychológ – 79 %, špeciálny pedagóg 73,7 % a liečebný pedagóg – 52,6 %,
- časová dotácia špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia pre žiaka s PAP **v školskej integrácii je podľa respondentov zo ZŠ:**
 - 1. stupeň ZŠ*
 - 1 vyučovacia hodina týždenne je postačujúca - 37,9 % respondentov na danú položku nemalo názor, 33,7 % respondentov s tým súhlasilo a 28,6 % nesúhlasilo,
 - je potrebné zvýšiť na 2 vyučovacie hodiny týždenne – 35,8 % nemalo vyhranený názor 29,3 % nesúhlasilo so zvýšením a 23,1 % súhlasilo so zvýšením na 2 vyučovacie hodiny,
 - 2. stupeň ZŠ*
 - 2 vyučovacie hodiny týždenne sú postačujúce – 43,5 % respondentov nemalo vyhranený názor, 37,6 % respondentov súhlasilo a 19 % respondentov nesúhlasilo,
 - je potrebné zvýšiť na 3 vyučovacie hodiny – 42,1 % respondentov nesúhlasilo, 39,5 % respondentov nemalo vyhranený názor a 18,4 % respondentov súhlasilo,
 - je potrebné znížiť na 1 vyučovaciu hodinu – 45,9 % respondentov nemalo vyhranený názor, 33 % respondentov nesúhlasilo a 21,2 % respondentov súhlasilo,
- časová dotácia špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia pre žiaka s PAP **v LVS podľa respondentov z LVS:**

1. stupeň ZŠ v LVS

- 3 vyučovacie hodiny sú postačujúce, uviedlo 57,9 % respondentov,
- je potrebné zvýšiť o 1 vyučovaciu hodinu - s tým nesúhlasilo 47,4 % respondentov a zároveň taký istý počet 47,4 % respondentov nemalo vyhraný názor,
- je potrebné znížiť o 1 vyučovaciu hodinu - s tým nesúhlasilo 36,8 % respondentov a zároveň taký istý počet 36,8 % respondentov nemalo vyhraný názor,

2. stupeň ZŠ v LVS

- platná časová dotácia je postačujúca – 42,1 % respondentov súhlasilo a 42,1 % na to nemalo vyhraný názor,
- je potrebné zvýšiť o 1 vyučovaciu hodinu - 47,4 % respondentov nesúhlasilo so zvýšením,
- je potrebné znížiť o 1 vyučovaciu hodinu - 47,4 % respondentov nesúhlasilo so znížením,
- podľa názoru 47,4 % (LVS) respondentov, žiaci s PAP majú záujem o špecifický vyučovací predmet terapeuticko-korekčné cvičenia, 45,8 % (ZŠ) respondentov nemalo vyhraný názor na uvedený problém,
- 57 % (ZŠ) respondentov súhlasilo, že absolvovanie špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia pozitívne pôsobí na výchovno-vzdelávacie výsledky žiaka s PAP, avšak až 47,4 % (LVS) respondentov nemalo na to vyhraný názor. 42,1 % (LVS) respondentov súhlasilo s tým, že absolvovanie špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia pozitívne pôsobí na výchovno-vzdelávacie výsledky žiaka s PAP.
- 94,5 % (ZŠ) respondentov uviedlo, že prítomnosť žiaka s PAP v školskej integrácii na výchovno-vzdelávacom procese si vyžaduje zvýšenú pozornosť pedagóga,
- 55,8 % (ZŠ) respondentov nesúhlasilo s tým, že práca učiteľa so žiakom s PAP na vyučovaní **nie je na úkor** žiakov bez zdravotného znevýhodnenia,
- 85,7 % (ZŠ) respondentov uviedlo, že práca so žiakom s PAP na vyučovaní si vyžaduje prítomnosť asistenta učiteľa,
- 48,7 % (ZŠ) respondentov uviedlo, že vedenie školy má problém s odborným zabezpečením špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia, 63 % (LVS) respondentov s tým nesúhlasilo,
- podľa názoru 50 % (ZŠ) respondentov, rodičia žiaka v školskej integrácii aktívne spolupracujú so školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie a 47,4 % (LVS) respondentov nemalo na to vyhraný názor.

Na základe získaných výsledkov z dotazníkového prieskumu zameraného na aplikáciu vzdelávacieho programu pre žiakov s poruchou aktivity a pozornosti **odporúčame**:

- pri výchove a vzdelávaní žiakov s PAP postupovať podľa schváleného vzdelávacieho programu pre žiakov poruchou aktivity a pozornosti,
- doplniť obsah špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia,
- legislatívne ošetriť výučbu špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia (špeciálny pedagóg, psychológ, liečebný pedagóg),

- časovú dotáciu špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia **v ZŠ** na 1. stupni ponechať 1 vyučovaciu hodinu týždenne, na 2. stupni taktiež ponechať 2 vyučovacie hodiny,
- časovú dotáciu špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia **v LVS** na 1. stupni ponechať 3 vyučovacie hodiny týždenne, na 2. stupni taktiež ponechať 3 vyučovacie hodiny v 5., 6., 7. a 9. ročníku, v 8. ročníku 2 vyučovacie hodiny,
- pri tvorbe učebných osnov špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia spoluprácu odborného tímu v zložení: špeciálny pedagóg, psychológ a liečebný pedagóg,
- v ZŠ, na základe odporúčenia školského zariadenia výchovného poradenstva a prevencie, zabezpečiť asistentov učiteľa v triede, kde sa žiak/žiaci s poruchou aktivity a pozornosti vzdelávajú,
- realizovať semináre a ďalšie vzdelávanie pedagógov v kontexte vzdelávacieho programu pre žiakov s poruchou aktivity a pozornosti.

Literatúra

Vzdelávací program pre žiakov s poruchou aktivity a pozornosti pre primárne vzdelávanie a nižšie stredné vzdelávanie. Vzdelávací program vypracoval Štátny pedagogický ústav. Schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 03.08.2017 pod číslom 2017-10211-2:10G0 s platnosťou od 1. septembra 2017.

VLADOVÁ, K.– LECHTA, V. A KOL.: *Aplikácia vzdelávacích programov pre žiakov so zdravotným znevýhodnením a všeobecným intelektovým nadaním*, 1. vyd., Bratislava: ŠPÚ, 2017. 194 s. ISBN 978-80-8118-196-2. Dostupné na: <http://www.statpedu.sk/files/sk/deti-ziaci-so-svvp/deti-ziaci-so-zdravotnym-znevychodnenim-vseobecnym-intelektovym-nadanim/intelektove-nadanie.pdf>

Vyhláška MŠ SR č.322/2008 Z. z. o špeciálnych školách.

Zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Príloha1 Dotazník Aplikácia vzdelávacieho programu pre žiakov s poruchou aktivity a pozornosti pre primárne vzdelávanie a nižšie stredné vzdelávanie v pedagogickej praxi

Vážená pani učiteľka,

Vážený pán učiteľ,

obraciame sa na Vás s prosbou o vyplnenie dotazníka, zameraného na zistenie Vášho názoru na realizáciu/aplikáciu Vzdelávacieho programu pre žiakov s poruchou aktivity a pozornosti pre primárne vzdelávanie a nižšie stredné vzdelávanie, 2017 (ďalej aj „VP pre žiakov s PAP (2017)“), vzdelávaných v špeciálnych výchovných zariadeniach a v školskej integrácii.

Dotazník je určený každému pedagogickému a odbornému zamestnancovi, ktorý zabezpečuje vzdelávanie špecifického vyučovacieho predmetu: terapeuticko-korekčné cvičenia.

Zaručujeme sa za anonymitu, prosíme, odpovedajte na jednotlivé otázky skutočne pravdivo. Na jednotlivé otázky nejednajú správne a nesprávne odpovede. Dotazník bude vyhodnocovaný ako celok, pričom budú chránené údaje o jednotlivých zariadeniach a ich zamestnancoch.

Vyplnený dotazník, prosíme, pošlite do 10.05.2018.

Ďakujeme za spoluprácu.

Oddelenie pre špeciálnu pedagogiku a inklúziu ŠPÚ

DOTAZNÍK

zameraný na

VZDELÁVACÍ PROGRAM PRE ŽIAKOV S PORUCHOU AKTIVITY A POZORNOSTI PRE PRIMÁRNE VZDELÁVANIE A NIŽŠIE STREDNÉ VZDELÁVANIE (2017)

Poznámka:

Skratka „VP pre žiakov s PAP (2017)“ znamená Vzdelávací program pre žiakov s poruchou aktivity a pozornosti pre primárne vzdelávanie a nižšie stredné vzdelávanie (2017).

Skratka „PAP“ znamená porucha aktivity a pozornosti.

Skratka „CŠPP“ znamená Centrum špeciálno-pedagogického poradenstva.

Skratka „CPPPaP“ znamená Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie.

Skratka „LVS“ znamená liečebno-výchovné sanatórium.

Dotazník je **anonymný**, ale pre jeho vyhodnotenie potrebujeme poznať o Vás aspoň základné údaje.

1. Označte, prosím, inštitúciu v ktorej vzdelávate žiakov s PAP:

- základná škola
- triedy základnej školy pri LVS

- 2. Uved'te, prosím, Váš vek:**
- do 24 rokov
 - 24 – 30
 - 31 – 40
 - 41 – 50
 - 51 – 62
 - viac ako 62
- 3. Označte, prosím, počet rokov Vašej pedagogickej/odbornej praxe:**
- do 2 rokov
 - 3 – 8
 - 9 – 14
 - 15 – 20
 - 21 – 30
 - viac ako 30
- 4. Dosiahnuté vzdelanie (prosím, označte):**
- 1. stupeň VŠ (Bc.)
 - 2. stupeň VŠ (Mgr., Ing.)
 - 3. stupeň VŠ (PhD.)
 - iné (uved'te)
- 5. Kvalifikačné predpoklady v študijnom odbore (označte aj viac možností):**
- učiteľ s aprobáciou
 - špeciálny pedagóg
 - liečebný pedagóg
 - sociálny pedagóg
 - iné (uved'te)
- 6. Potrebné informácie k vzdelávaniu žiakov s PAP získavam (prosím, označte):**
- štúdiom odbornej literatúry
 - konzultáciami s odborníkmi v danej problematike
 - v rámci vzdelávacích kurzov
 - súčasným štúdiom špeciálnej pedagogiky na vysokej škole
 - sociálno-psychologickým výcvikom
 - nevzdelávam sa
 - iné (uved'te)
- 7. Označte, prosím, faktory, ktoré podľa Vás najviac ovplyvňujú efektívnu integráciu žiaka s PAP:**
- prijatie žiaka s PAP spolužiakmi do kolektívu triedy
 - akceptovanie žiaka s PAP učiteľmi
 - kvalifikácia učiteľa
 - záujem učiteľa o žiaka s PAP
 - práca špeciálneho pedagóga so žiakom s PAP počas vyučovania
 - práca liečebného pedagóga so žiakom s PAP
 - práca psychológa so žiakom s PAP
 - absolvovanie špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia v rámci vyučovania
 - spolupráca pedagógov, špeciálnych a liečebných pedagógov, psychológov s rodičmi
 - iné (uved'te)

Hodnotiaca stupnica:

1	2	3	4	5
bezvýhradne súhlasím	súhlasím	nemám vyhranený názor	nesúhlasím	rozhodne nesúhlasím

		1	2	3	4	5
1.	Pri výchove a vzdelávaní žiakov s PAP postupujem podľa VP pre žiakov s PAP (2017)					
2.	Špecifický vyučovací predmet terapeuticko-korekčné cvičenia napomáha pri výchove a vzdelávaní žiakov s PAP					
3.	Pri tvorbe učebných osnov špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia je potrebná spolupráca odborného tímu (napr. psychológa, špeciálneho pedagóga, liečebného pedagóga ap.)					
4.	Obsah špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia je potrebné doplniť					
5.	Pri realizácii špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia je potrebná pomoc špeciálneho pedagóga					
6.	Pri realizácii špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia je potrebná pomoc psychológa					
7.	Pri realizácii špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia je potrebná pomoc liečebného pedagóga					
8.	Časová dotácia špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia pre žiaka s PAP v školskej integrácii (1 vyučovacia hodina pre 1. stupeň) je postačujúca					
9.	Časovú dotáciu špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia pre žiaka s PAP v školskej integrácii - 1. stupeň je potrebné zvýšiť na 2 vyučovacie hodiny					
10.	Časová dotácia špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia pre žiaka s PAP v školskej integrácii (2 vyučovacie hodiny pre 2. stupeň) je postačujúca					
11.	Časovú dotáciu špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia pre žiaka s PAP v školskej integrácii - 2. stupeň je potrebné zvýšiť na 3 vyučovacie hodiny					
12.	Časovú dotáciu špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia pre žiaka s PAP v školskej integrácii - 2. stupeň je potrebné znížiť na 1 vyučovaciu hodinu					
13.	Časová dotácia špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia v LVS (3 vyučovacie hodiny pre 1. stupeň) je postačujúca					
14.	Časovú dotáciu špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia pre 1. stupeň v LVS je potrebné zvýšiť o 1 vyučovaciu hodinu					
15.	Časovú dotáciu špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia pre 1. stupeň v LVS je potrebné znížiť o 1 vyučovaciu hodinu					
16.	Časová dotácia špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia v LVS pre 2. stupeň je postačujúca					
17.	Časovú dotáciu špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia pre 2. stupeň v LVS je potrebné zvýšiť o 1 vyučovaciu hodinu*					
18.	Časovú dotáciu špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia pre 2. stupeň v LVS je potrebné znížiť o 1 vyučovaciu hodinu*					
19.	Realizáciu špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia je vhodné zaradiť na posledné vyučovacie hodiny					

20.	Žiaci s PAP prejavujú záujem o špecifický vyučovací predmet terapeuticko-korekčné cvičenia					
21.	Absolvovanie špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia pozitívne pôsobí na výchovno-vzdelávacie výsledky žiaka s PAP					
22.	Pedagogickí a odborní zamestnanci školy poznajú legislatívne podmienky vzdelávania žiaka s PAP					
23.	Pedagogickí zamestnanci školy (učitelia a vychovávatelia) vedia na koho sa obrátiť s prípadnými problémami pri výchove a vzdelávaní žiaka s PAP					
24.	Prítomnosť žiaka s PAP na výchovno-vzdelávacom procese vyžaduje zvýšenú pozornosť pedagóga					
25.	Práca učiteľa so žiakom s PAP na vyučovaní nie je na úkor žiakov bez zdravotného znevýhodnenia					
26.	Práca so žiakom s PAP na vyučovaní si vyžaduje prítomnosť asistenta učiteľa					
27.	Vedenie školy flexibilne poskytuje učiteľom pri vzdelávaní žiakov s PAP dostatočnú podporu					
28.	Vedenie školy má problém s odborným zabezpečením špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia					
29.	Rodičia žiaka s PAP v školskej integrácii aktívne spolupracujú so školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie (CŠPP, CPPP a P)					
*	V prípade, ak sa ešte chcete vyjadriť k uvedeným otázkam, môžete tak urobiť na tomto mieste.					

Prosím, označte samosprávny kraj, v ktorom sa nachádza Vaša škola:

BRATISLAVSKÝ KRAJ		ŽILINSKÝ KRAJ	
TRNAVSKÝ KRAJ		BANSKOBYSTRICKÝ KRAJ	
NITRIANSKY KRAJ		PREŠOVSKÝ KRAJ	
TRENČIANSKY KRAJ		KOŠICKÝ KRAJ	

Ďakujeme za vyplnenie dotazníka.

ISBN 978-80-8118-236-5

EAN 9788081182365